

Bedre studiemiljø kan redde økonomien

Mentorordninger, speciale-kontrakter, mere erhvervsvejledning, projektarbejde og gruppeeksamener er nogle af forslagene til hvordan et bedre studiemiljø kan få fakultetets millionunderskud til at forsvinde

Side 3

■ Kaos-samarbejde

Europastuderende og kaospiloter laver konsulentprojekt for PLS Rambøll

Side 12-13

■ Med farfar på fabrik

Nyt center styrker forskningen i erhvervslivets historie

Side 19

■ Foredrag for husmødre

17 forskere fortæller om deres populærformidling i alternativ årsberetning

Side 6-7

■ Hvad du end har røget...

... så stop det vrøvl nu. Om humanisters forventning til arbejdsmarkedet

Side 8

HUMavisen

11. årgang. Nr 44.
November-december 2003

HUMavisen
Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C

Tlf. 8942 1242 (*slam*)
Tlf. 8942 1273 (*lafa*)
Fax: 8942 1200
FirstClass e-post: HUMavis
E-post: humavis@hum.au.dk
www.hum.au.dk/nyheder/
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Redaktion:

Områdeleder
Svend Aage Mogensen
(ansvarshavende, *slam*)

Journalist (DJ)
Lars Fahrendorff, (*lafa*)

Skribent
David Graff (*Dahg*)

Fotograf
Torben Nielsen

Layout: Svend Aage Mogensen,
Lars Fahrendorff
Forside: Louise Søndergaard
Tryk: Delta-Grafisk, Århus

Oplag: 5.000 eksemplarer
ISSN 0908-5343

Forsiden

Noh-masker lånt på Dramaturgi

Af Tanja Lee Jacobsen, japanskstuderende
og Line Thomsen, kontorelev på Det
Humanistiske Fakultet.

Noh-maskerne er en gammel tradition i det japanske teater. De reflekterer variationer af humøret i dagligdagens Japan. Maskerne er meget simple, men alligevel ændrer de sig en del hvis man roterer eller bevæger sig. Man kan spore maskerne helt tilbage til det 13. århundrede til Feudal-perioden, hvor de dengang kun blev brugt til religiøst brug.

For en gangs skyld, når man skal have taget billeder, skal man ikke tænke på ansigtsudtryk. Man kan gemme sig bag masken, hvilket til tider kan være en fordel. Det er meget med at have tillid til personen som instruerer, både med hvordan man skal stå fordi man ikke kan se noget, men også mht. om udtrykket bliver

godt. Det er underligt at blive placeret uden at vide hvordan det egentlig ser ud, og der hele tiden bliver rettet på ens hår, og selv de små bevægelser kan åbenbart have stor betydning. Alt i alt er det en mystisk oplevelse. Den energi der kommer ud af maskerne får man direkte tilbage ved beskuernes reaktion, som i dette tilfælde er enorm samt overvældende.

Evnen til at forene den psykiske og fysiske tilstand, at være 100 % fokuseret på nuet uden at stille spørgsmål ved hvorfor man skal placeres sådan, har vi fra den ki der ligger i os via Ashihara Karate som er en del af os.

Modeller: Tanja Lee Jacobsen (tv.)
og Line Thomsen (th.)
Foto: Torben Nielsen

Seneste nyt

Valgresultat og andre nyheder der først blev nyheder efter deadline finder du, som altid, på

www.hum.au.dk/nyheder

Deadline

Deadline for HUMavisen februar/
marts/april 2004 er

mandag 19. januar 2004

Annoncer dog fredag 30. januar
Avisen udkommer 16. februar

Bedre studiemiljø kan redde økonomien

Det koster fakultetet ca. seks mio. kr. at færre er gået til eksamen i år. Nu vil fakultetet se på om et bedre studiemiljø kan rette op på de røde tal i regnskabet

Mange studerende valgte at droppe eksamen i år, og det koster fakultetet dyrt, for fakultetet får penge alt efter hvor mange eksamener de studerende består. Der er ingen indlysende forklaring på den dalende interesse for de grønne duge, og dekanen skal nu vælge mellem om der skal spareknive eller gulerødder på bordet.

–Tallene betyder reelt, at der er for mange lærere ansat på fakultetet, hvis ikke vi meget hurtigt får rettet op denne kedelige tendens, advarede dekan Bodil Due på Fakultetsrådets møde i oktober.

Højere adgangskvotienter eller færre uddannelser på de helt små fag, var nogle af de skarpe redskaber der blev præsenteret på mødet, og blandt de mere fristende retter var der enighed om at et forbedret studiemiljø og nye eksamensformer kan være med til at rette op på situationen.

Formand for Studieudvalget, Hanne Leth Andersen efterlyste et større socialt engagement fra lærernes side.

–Det videnskabelige personale skal være bedre til at deltage socialt. Der er en stigende aldersmæssig afstand mellem lærere og studerende, og vi skal passe på, at det ikke uddyber afstanden til de studerende.

Bedre introduktion

Flere af fakultetets fag er allerede gået i gang med mentor-ordninger, hvor de studerende i løbet af studiets første uger får en uformel snak en tilknyttet lærer, og det initiativ fik ros af dekanen:

–Det er vigtigt at de studerende føler sig velkomne, for vi ved at førstehandsindtrykket sætter dybe spor.

–Det er vigtigt at fakultetet viser sit ansigt, og at vi får samlet de studerende og viser at vi er glade for dem, sagde Bodil

Due.

Det gælder også for fakultetet, og fakultetssekretariatet er nu ved at gennemgå rus-introduktionsmaterialet fra alle fag. I løbet af foråret vil der blive lavet fakultære guidelines for rus-forløbet. Det har ellers traditionelt været en opgave for fagets egne studerende.

–De studerende skal fortsat være bærende kræfter, men vi vil gerne have nogle mere professionelle rammer for forløbet og inddrage lærerne mere.

Nye eksamensformer

På Naturvidenskab skal studerende til en lille eksamen allerede syv uger efter studiestart. 98 procent består og det giver de studerende motivation, mens fakultetet får penge i kassen.

–Det kunne også være en ide for os, ligesom projektarbejde og gruppeeksamen, hvor de studerende tager ansvar for hinanden.

På Fakultetsrådsmødet blev også foreslået kurser for rus-tutorer, øget instruktørundervisning, støtte til specialeskrivning, udvidet studie- og erhvervsvejledning, skriftlige kontrakter mellem speciale-studerende og deres vejledere hvor man aftaler ambitionsniveau og tidsfrist, og at man i læseplanen angav "workload", dvs. forventet antal arbejdstimer pr. uge.

Det sidste skal sikre at de studerende ikke tager for mange "læsetunge" fag i samme semester, og af den grund vælger ikke at gå til eksamen.

Færre uddannelser

Dekan Bodil Due forelagde også ideen om et udvidet, vstdansk samarbejde omkring joint degrees i sprog-uddannelser.

–Det kunne være med Handelshøjskolen i Århus, med Aalborg eller Syddansk Universitet, foreslog dekanen.

–Man kunne eksempelvis forestille sig at vi ikke tilbød kandidatuddannelse i samtlige de fag hvor vi har en bacheloruddannelse, men at kandidatdelen bestod i et samarbejde mellem to universiteter.

–Det er jo et spørgsmål om prioritering: vi kan næppe både opretholde alle uddannelsesstilbud og samtidig afsætte penge til udvikling, forudsagde Bodil Due.

Kilometre tæller

Aalborg Universitet valgte sidste år at nedlægge fransk-studiet, men den ventede stigning i søgningen til fransk i Århus udeblev. Tværtimod faldt optaget.

–Den erfaring viser at det er vigtigt at beholde bachelor-indgangen til studiet, påpegede Hanne Leth Andersen, der også er studieleder på netop fransk.

Ukendte årsager

Årsagerne til det pludselige fald i antallet af eksamener er fortsat ikke klarlagt. På fakultetsrådsmødet var studenterrådsformand Kasper G. Rasmussen dog ikke i tvivl om årsagen:

–Det er udsigten til den høje akademikerarbejdsledsløshed. Hvorfor skynde sig med at blive færdig, hvis man blot kommer ud til arbejdsløshed, spurgte han.

Som omtalt i forrige nummer af HUMANAVISEN mener flere fag at de stadigt faldende adgangskvotienter kan have mindre kvalificerede studerende ind på uddannelserne.

Lille specialesump

Dekanen har efter mødet skrevet til alle fag for at få deres vurdering af årsagerne, og blandt de første tilbagemeldinger er en tendens til "specialesumperi" allerede ved bachelor-projektet, mens andre fag har noteret sig at der er de ældste studerende der har sat tempoet ned.

slam

Foto: PRO-Foto

Køreplan for ny ledelse

Universitetet har fået en foreløbig vedtægt og en tidsplan for overgang til den ny universitetslov

Det kommer til at tage mellem to og tre år inden den ny ledelsesstruktur er gennemført fuldt ud på universitetet. Det fremgår af tidsplanen i universitetets foreløbige vedtægt.

Universitetets første bestyrelse skulle være på plads når denne avis er på gaden, og en af bestyrelsens allerførste opgaver bliver at formulere en permanent vedtægt. Dermed kan bestyrelsen også vedtage at ændre tidsplanen.

Den foreløbige køreplan forlænger de fleste ledes embedsperiode frem til juni 2004 hvor der skal være valg til studienævn og til afløserne for fakultetsrådene, de akademiske råd. Rektor og dekanerne fortsætter dog embedsperioden ud, til januar 2006, medmindre bestyrelsen inden da vedtager at slå rektor- og dekanstillinger op.

På Det Humanistiske Fakultet er det de færreste institutledere der overhovedet kan få deres ansættelser forlænget. Pr. 1. februar 2004 fusionerer 11 humanistiske institutter nemlig til fire, og derefter har fakultetet i alt syv institutter.

Tidsplanens øvrige frister er:

Ledere

Rektor, prorektor og dekaner fortsætter indtil 31. januar 2006.

Institutledernes valgperiode udløber 31. januar 2004. På Det Humanistiske Fakultet udpeger dekanen i løbet af efteråret en institutleder for hvert af de syv institutter blandt de videnskabelige medarbejdere. Den udpegede institutleder forventes at fungere indtil der kan ansættes en institutleder i foråret 2006.

Studielederne fortsætter frem til 30. juni 2004 eller måske 1. september 2004. Når den endelige vedtægt er på plads, efter planen i juni 2004, kan de nyvalgte studienævnsformænd og studieledere som så endeligt udpeges af dekanen.

Universitetsloven har overført en række ansvarsområder fra studieleder til institutleder, blandt andet rekvirering af undervisning.

Hvis en studieleder, institutleder, dekan eller rektor vælger at gå af før perioden udløber, skal en ny udpeges af det overordnede niveau, dvs. at bestyrelsen skal finde en rektor, rektor skal finde nye dekaner, og dekanerne skal finde nye studie- og institutledere.

Råd og bestyrelser

Universitetets bestyrelse tiltræder 1. februar 2004.

Fakultetsrådet fortsætter med den nuværende medlemskreds frem til 30. juni 2004. I juni skal der være valg til Akademisk Råd som tiltræder 1. juli 2004. Fakultetsrådet har dog siden 1. juli 2003 kun haft den kompetence som universitetsloven giver Akademiske Råd. Det betyder blandt andet at rådet kun er rådgivende omkring fx udviklingsplaner, struktur og studieordninger hvor dekanen har kompetencer, mens budgettet skal godkendes endeligt af Bestyrelsen/Konsistorium.

Institutbestyrelserne fortsætter frem til 30. juni 2004, men har meget få formelle kompetencer tilbage under den nye lov. Det forventes at institutlederen i løbet af foråret opbygger sin egen institutorganisation.

Rektors brev om overgang til ny universitetslov af 27. oktober 2003 (inkl. foreløbig tidsplan)
www.au.dk/da/2003/universitetslov/brev1027.htm

Medlemmer af bestyrelsen:
www.au.dk/da/bestyrelse/

De nye institutledere på Humaniora

Der bliver internt opslag efter nye institutleder, og dekanen skal rådføre sig med en VIP, en TAP og en studerende ved hvert institut, inden dekanen træffer sit endelige valg, hedder det i den procedure for udpegning af institutledere som universitetets ledelse har fastsat.

Dekanen er dog ikke forpligtet til at følge rådene, og ligesom ved ordinære ansættelser kan dekanen kan vælge genopslag.

De udpegede institutledere skal tiltræde 1. februar 2004.

Følg med på
www.hum.au.dk/nyheder

Institutfusioner i København

Tvangsægteskaber på Amager

Institutterne ved søsterfakultetet i København valgte ikke at fusionere ad frivillighedens vej i foråret. Nu har rektor for Københavns Universitet, Linda Nielsen, bedt dekanen om at etablere institutter med mindst 50 VIP-ansatte i hvert.

Det har fået dekan John Kuhlmann Madsen til at spille ud med følgende konstruktioner:

- 1) Institut for Kunst- og Kulturvidenskab. En sammenlægning af Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, Litteraturvidenskab og Musikvidenskab.
- 2) Institut for Mellemøstlige, Asiatiske og Eskimologiske Studier. En sammenlægning af Carsten Niebuhr Institut for Nærorientalske Studier, Asien-Institut og Institut for Eskimologi, Institut for Religionshistorie og Øst-europastudier.

- 3) En sammenlægning af Institut for Nordisk Filologi og Institut for Anvendt og Almen Sprogvidenskab.
- 4) En sammenlægning af Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik og Institut for Film- og Medievidenskab.
- 5) En sammenlægning af Institut for Historie, Institut for Arkæologi og Etologi og Institut for Græsk og Latin.
- 6) En sammenlægning af Romansk Institut, Institut for Tysk og Nederlandsk og Engelsk Institut.
- 7) Nordisk Forskningsinstitut.

Alle institutter vil få mellem 50 og 60 VIP bortset fra Nordisk Forskningsinstitut der vil få 22 videnskabeligt ansatte.

Forslaget er nu til høring på fakultetet.
slam

Læs mere i HUMANist – HUMavisens søsteravis:
www.humanist.ku.dk

Nyt center skal styrke undervisningen

Fakultetet opretter nyt center der skal mindske frafaldet, styrke pædagogikken og stimulere studiemiljøet

Af Hanne Leth Andersen
Lektor, kommende leder af Center for
Undervisningsudvikling

Det Humanistiske Fakultet og Det Teologiske Fakultet opretter pr. 1. februar 2004 et fælles Center for Undervisningsudvikling (CFU). Målet er at arbejde med kvalitetssikring og kvalitetsudvikling inden for fakulteternes uddannelser, at forske inden for evaluering, undervisnings- og eksamensformer og universitetspædagogik samt at bistå studieplanlæggere og undervisere i deres arbejde med undervisning og uddannelse.

Det er oplagt at centeret netop i disse år også skal bidrage til at modvirke frafald, bistå fagene når det gælder om at stimulere de studerendes aktivitet i uddannelserne, og bevidstgøre om kandidaternes styrker i kraft af uddannelsernes kvaliteter.

Et centralt punkt bliver at synliggøre universitetets særkende inden for uddannelsesverdenen, den forskningsbaserede undervisning. Universitetspædagogik er ikke sukker om en bitter pille, den betyder ikke mere underholdning eller mindre viden. Når universitetet sætter fokus på formidling, læring og nyudvikling af uddannelserne, så er det for at sikre og fremme undervisning på højeste faglige og videnskabelige niveau.

Samle opgaverne

Samtidig er et formål med centeret at samle de mange tiltag der allerede findes ved fakulteterne, og en af de første opgaver bliver at opbygge et internt netværk af interesserede forskere og undervisere, fx inden for formidling, retorik, lærings-teori, pædagogik og IKT. Blandt de fakultetsinitierede tiltag kan fra Humaniora nævnes skrivestedet, FirstClass som pædagogisk redskab, JobHum-projektet og Studie- og Uddannelsesudvalgets oplæg til studienævne vedrørende kvalitetsudvikling i uddannelserne, mens Teologi har arbejdet med konferencesystemet Claroline som pædagogisk værktøj, kursus i mundtlig formidling for instruktører, tutorer og studenterforedragsholdere, erhvervsvejledning som tilbud til alle studerende, og inddragelse af multimedier i undervisningen.

Selvom fakultetets nye studiestruktur blev forsinket af den nye universitetslov,

så har diskussionerne omkring de nye tiltag skabt frugtbare diskussioner på flere planer, og der arbejdes allerede mange steder med nye undervisnings- og eksamensformer, praktik og tværfaglige tiltag. Mange studienævne iværksætter projekter der skal skabe bedre studiemiljø: mentorordninger, forbedret rus-introduktionen, specialegrupper og satsning på studie- og erhvervsvejledningsområdet.

Evalueringer

En udefrakommende inspiration til kvalitetsarbejdet stammer fra Evalueringsinstituttet EVA. I forbindelse med den seneste evaluering af de universitære tyskuddannelser har EVA udviklet en model for kvalitetssikring som kan danne kan forbillede. I evalueringsrapporten er ikke mindst oplægget til arbejdet med kompetencebeskrivelser interessant, men også anbefalingerne vedrørende fagudvikling og bevidsthed om de færdige kandidaters jobmuligheder uden for de mere traditionelle ansættelsesområder.

Det nye Center for Undervisningsudvikling skal sikre at der sker en opsamling af alle disse erfaringer samt at den opnåede viden når ud på fagene. Samtidig skal centeret være med til at udbyde pædagogiske kurser, sætte fokus på formidling og være konsulent og sparringspartner på nye tiltag. Og ikke mindst at initiere forskning inden for det universitetspædagogiske område.

Kompetenceprofil

Et væsentligt udgangspunkt for fakulteternes pædagogiske indsats har hidtil været Den Universitetspædagogiske Udviklingsenhed og universitetets Universitetspædagogiske Udvalg, og det nye center vil naturligt indgå i universitetets samlede universitetspædagogiske satsning. Nogle af de fælles opgaver vil være afholdelsen af adjunktpædagogikum, forelæsninger ved inviterede specialister og deltagelse i udvalgsarbejdet vedrørende udarbejdelse af en bredere kompetenceprofil ved VIP-ansættelser samt samarbejde med universitetets IKT-pædagogiske værksted.

Samarbejdspartnere

Endelig er det oplagt at centeret søger at samarbejde med de øvrige højere læreanstalters pædagogiske enheder, formidlingscentre, Learning Labs etc. og at centeret fortsætter og udbygger samarbejdet med Dansk Institut for Gymnasiepædagogik ved SDU, at centeret opdyrker internationale relationer, primært med de skandinaviske lande hvor der i disse år sker en masse inden for universitetsundervisningsområdet.

Hanne Leth Andersen

- Centerleder på Center for Undervisningsudvikling pr. 1. februar 2004
- Mag.art. i romansk filologi og ph.d. (KU) inden for moderne fransk sprog
- Lektor og studieleder på Fransk
- Forsker og underviser i bl.a. sprogpædagogik og -didaktik
- Har undervist i gymnasieskolen, aftenskole, folkeuniversitet, ved SDU og KU, samt i forbindelse med efteruddannelse af gymnasielærere, kurser for censorer mm.
- Har deltaget i udarbejdelsen af *Fremtidens sprogfag*, Uddannelsesstyrelsen 2003 og *Danske universitetsuddannelser til fremtidens arbejdsmarked*, Rektorkollegiet 2003

Centeret kommer til verden med hjælp fra rektor, idet stillingen som leder af centeret er en af de fire pædagogiske lektorstillinger som blev opslået i foråret 2003. Herudover kan interesserede forskere tilknyttes via frikøb, mens en forskningsassistent og yderligere administrativ hjælp hentes fra fakultetssekretariatene.

Centeret refererer til de to dekaner, og der bliver oprettet en følgegruppe bestående af centerlederen, formanden fra Humanioras Studieudvalg, de to studieledere fra Teologi og studerende fra begge fakulteter.

Formidling med fornøjelse

Fornøjelse, kær forpligtelse, samfundsmæssig og etisk nødvendighed. Eller tidsrøver

De positive gløser står i kø hos hovedparten af de 21 interviewede forskere i fakultetets nye supplerende årsberetning, *Populærformidling 2002*. Enkelte ser dog formidling som en tidsrøver. HUMavisen bringer her et udpluk af forskernes overvejelser fra årsberetningen.

Foredrag, interviews, udstillinger og kronikker er blot nogle af de former som fakultetets forskere anvender til at indvie omverdenen i hvad de laver. Og selv om der er undtagelser, oplever langt de fleste formidlingen som et frugtbart møde med modtagerne.

Husmødre og systuer

Hans Hauge fra Nordisk taler således tilsyneladende på vegne af det store flertal når han fremhæver at viden ikke skal være universitetsforskernes særlige privilegium.

–Foredrag for husmødre i Ringkøbing er ligeså vigtige som deltagelse i internationale kongresser, som han udtrykker det.

Bodil Marie Thomsen, Nordisk, er på bølgelængde:

–Formidling skal ideelt set have samme gennemslagskraft på systuer som på universiteter, siger hun.

Jørgen Husted fra Filosofi siger at samfundet har filosoffer fordi der er et behov for at få filosofiske tanker formidlet forståeligt, mens Dorte Jørgensen fra Idéhistorie taler for at formidlingen skal ses som et led i en moderne oplysning:

–Opgaven for den formidlende forsker er at etablere dialoger i befolkningen så viden og kunnen kan cirkulere og folk kan profitere af den. Resultatet af denne oplysning er både at folks naturlige hunger efter indsigt mættes, og at niveauet i samfundsdebatten højnes, siger hun.

Blandt endnu flere andre har også Svend Erik Larsen fra Litteraturhistorie øje for befolkningen i sin formidling. Hovedformålet med *Projekt Bedre Byrum*, som han deltager i, er således at skabe åbne sociale og kulturelle rum til gavn for borgerne.

Danske perspektiver

En gruppe af forskerne lægger vægt på at præsentere tendenser i det store udland for den danske offentlighed.

Det gælder for eksempel Michael Böss fra Engelsk som i interviewet fortæller at han gennem foredrag og artikler om Irland håber at medvirke til at hæve det generelle vidensniveau om international kultur, politik og samfundsforhold. Og Rigmor Kappel Schmidt fra Spansk og

Kirsten Molly Søholm fra Tysk giver samstemmende udtryk for at man ved at åbne danskernes øjne for det fremmede undslipper det trivielle. Med Rigmor Kappel Schmidts ord:

–Det er et problem for et lille land med en homogen kultur som den danske hvis vi kun bringer en bred angelsaksisk bestsellerkultur ind. Vi har brug for forskellighed så vi ikke dør af ensartethed.

Annette Skovsted Hansen fra Historie og Områdestudier formidler især om Japans samfundsmæssige forhold. Hun ser det som en stor opgave at gøre danskerne opmærksomme på at vores ståsted som danskere spiller med i vores holdninger. Uden denne indsigt er selve globaliseringen truet, mener hun:

–Ens nationale baggrund giver et bestemt perspektiv på verden, og forstår vi ikke det, taler vi forbi hinanden. Gensidig forståelse er en betingelse for globaliseringens succes.

En sund skepsis

Nils-Ole Bubandt fra Etnografi har i sine kommentarer om indonesisk terrorisme ligesom Annette Skovsted Hansen søgt at bidrage med nuancer for derigennem at nå frem til en mere fuldstændig forståelse, fortæller han. Men Nils-Ole Bubandt udtrykker skepsis over for formidlingen, for dels tager den tid fra forskningen og dels foregår den af og til på uønskede præmisser:

–Generelt har de mediesammenhænge jeg bliver inviteret til at deltage i, dagsordner på forhånd som jeg bare må følge. Men som forsker føler jeg snarere at det er min pligt at kritisere dagsordenerne og eventuelt angive andre.

Også Else Roesdahl fra Middelalderarkæologi maner til besindighed hvad angår formidling: Formidler man uhæmmet, mister man forbindelsen til sin viden, sin grundsubstans, påpeger hun:

–Vores egentlige arbejde er ikke at formidle, men at skaffe ny viden, det vil sige at forske. Desuden ville formidling ikke være meget værd hvis ikke den havde ny forskning af byde på. Man må ind imellem forbi grundsubstansen.

I medieorkanens øje

Nils-Ole Bubandt er ikke ene om at have oplevet medierne som manipulerende. Og tilsyneladende spiller aktualiteten af emnet som formidles ind: Jo mere aktuelt, jo større manipulation. Nils-Ole Bubandts

emne var indonesisk terrorisme, og Mette Vedsgaard Christensen fra Nordisk der forsker i unge med dansk som andetsprog, har tilsvarende erfaringer. Hendes emnes aktualitet har givet en usædvanlig lydhørhed fra mediernes side, fortæller hun:

–Min

brug af betegnelsen 'perkerdansk', som er den de unge tosprogede med arabisk baggrund hårdt presset selv giver deres jargon, har ført til en lystbetonet medieinteresse: Medierne kan rigtig godt lide at jeg siger 'perkerdansk'.

Michael Taarnby fra Center for Kulturforskning forsker i profilering af muslimske terrorister, og han har ligefrem oplevet at journalister forsøger at styre interviews frem mod bestemte konklusioner. Sker det, må man *blackliste* journalisten, for forskerens integritet står på spil, mener han.

Formidling med et formål

En gruppe af de interviewede forskere er fælles om at have konkrete sigter med deres formidling. Hans Jørgen Frederiksen fra Kunsthistorie håber for eksempel

at hans kunstformidling bevirker større lidenskab, entusiasme og indsigt:

–Min optagethed af kunst har at gøre med sympati og samfølelse. Kunst og kærlighed hænger sammen.

På *Center for Avanceret Visualisering og Interaktion* har man et lige så klart, men meget anderledes formål med formidlingen, forklarer centerleder Kim Halskov Madsen. Han fortæller at centerets formidling i høj grad bygger på en erkendelse af at forskning er afhængig af interesse og velvilje fra beslutningstagernes side. Kim Halskov Madsen understreger dog at centeret også formidler til almindeligt interesserede og potentielle studerende.

Også Jens Erik Kristensen fra Idéhistorie er afklaret med sin formidlings formål: Han har i talrige foredrag sat begrebet om kompetence under lup med det formål at blottlægge dets forudsætninger:

–Jeg er sådan en der ødelægger festen ved at sige til fagligt velbegavede og vel-funderede folk som netop har bekræftet hinanden i deres politisk korrekte fagterminologi: »Det er fint med disse store ord om kompetence og brugeren i centrum. Men spis nu lige brød til; overvej hvad der ligger bag.«

Formidlingens feedback

Mens motiverne for at formidle er mange og forskellige, er gevinsterne langt mere entydige: inspirerende feedback og glæde ved at se tårnen falde opvejer for de fleste forbruget af tid og kræfter i forbindelse med formidlingen. Ifølge Else Roesdahl kan formidlingens feedback af og til sætte skub i ny forskning. Og for Jørn Langsted fra Dramaturgi er formidlerrollen næsten blevet uundværlig:

–Jeg får meget respons ved at gå ud i offentligheden. Desuden har jeg skabt mig en rolle som ham den sure og bedrevende fra Århus så jeg nu næsten er nødt til at melde ud!

Karen Klitgård Povlsen fra Historie og Områdestudier har formidlet om mode, og det emne førte nemt til respons, fortæller hun. Derudover gav formidlingen hende den store glæde at se sine modtagere lettet for dårlig samvittighed:

–Det er forløsende at sige til en forsamling på 200 kvinder: ”I lærer utrolig meget af at interessere jer for mode!” Det letter på deres dårlige samvittighed.

Dahg

Populærformidling 2002 udkommer i december og vil blive rundsendt til alle medarbejdere og vil blive distribueret i kantiner sammen med næste nummer af HUMavisen, der udkommer i begyndelsen af februar måned.

Få din forskning ud til fru Jensen

Få en hjælpende hånd fra HUMredaktionen til at kontakte pressen

Der findes mange gode forsknings- og specialeprojekter på fakultetet, som egner sig til omtale i pressen. Men det kan være vanskeligt at vurdere, hvornår emnet kan få en slumrende redaktionssekretær på en presseredaktion til at løfte øjenbrynene.

Er man interesseret i omtale, og er man i tvivl om, hvorvidt et emne egner sig til omtale, så giver redaktionen på HUMavisen gerne feedback.

Redaktionen kan også udarbejde interviews, pressemeddelelser eller forskningsformidling til hjemmesiden. Vi er to redaktionelle medarbejdere med en journalistisk og en akademisk baggrund og har også erfaring fra pressebranchen. Vi kan derfor også hjælpe med praktiske råd i forbindelse med at undgå misforståelser mellem journalist og forsker.

Desuden er HUMavisen altid interesseret i at få et tip om forskning, som kan føre til omtale i enten et af universitets egne skrifter eller andre medier. *Man kan sende sit forslag til en omtale via FirstClass til "HUM Presseomtale" eller ringe til journalist Lars Fahrendorff på lokal 1273.*

En til det tredje ben

Ny mand: Journalist Lars Fahrendorff, Fakultetssekretariatet

*Af Svend Aage Mogensen
ansvarshavende redaktør*

HUMavisen har fået en ny journalist, som også skal være med til at styrke fakultetets forskningsformidling.

Lars Fahrendorff, 34, er både cand.phil. i filosofi og uddannet journalist fra Danmarks Journalisthøjskolen. Han tilbragte sin praktiktid på Fyens Stiftstidende, men har også en fortid som undervisningsassistent på både Syddansk og Aarhus Universitet.

I avisen kan man møde ham som *lafa*, hvor han vil skrive om undervisning og forskning, men derudover skal han også være med til at styrke det såkaldte tredje ben i universitetets opgaveportefølje,

nemlig formidlingen.

Mange humanistiske forskere er i forvejen flittige formidlere, men statistikkerne viser at humanistisk forskning får mindst omtale.

Det vil vi gerne prøve at lave om på, og invitationen kan læses her på siden.

Lars Fahrendorff er ansat på deltid, men HUMavisen har nu en fast redaktion, og vi er allerede gået i gang med at lave et nyt koncept for avisen, der i højere grad skal understøtte fakultetets generelle udviklingsprojekter som fx at få større fokus på humanisters kompetencer, kontakt med erhvervslivet og jobbevidsthed blandt de studerende.

*Journalist
Lars Fahrendorff*

Dag

Opmuntring til modløse humanister

125 studerende mødte op i Conferencecenteret for at høre om deres muligheder på arbejdsmarkedet: "Hvis I selv tror på det, skal det nok gå", lød budskabet

Forretningskonsulent hos Arla, Anne Mette Frederiksen, sad til et kandidatmøde for fire år siden og anede ikke, hvad hun skulle lave, når hun var færdig som cand.mag. Den 31. oktober i år sad hun på den anden side af bordet på JobParat-dagen.

–Havde nogen for fire år siden trukket mig til side og sagt: "I løbet af de kommende fire år vil du både opleve at blive intranet-udvikler hos Dandy og kunde-konsulent hos Arla", så havde jeg sagt: "Hvad du end har roget, lille ven, så stop det vrøvl nu."

Ifølge flere af de studerende i det tæt fyldte lokale var der meget opmuntring at finde i oplæggene.

Stor forståelse

Én af de opmuntrede var Stine Birk Toft fra klassisk arkæologi:

–Det var smadder godt. Jeg synes, det gav en tro på, at man nok skal få et job bagefter, og at man ikke skal have nogen komplekser over for private virksomheder, selv om man er humanist, siger Stine Birk Toft.

Ud over den generelle opmuntring mener hun også, at hun fik mange gode ideer og fif til at finde sig et job.

Arrangør og fuldmægtig Grith Thagaard Loft fra Fakultetssekretariatet var også begejstret.

Dag

125 studerende fik gode ideer og fif med hjem fra fakultetets semesterlige JobParat-dag.

–Det virkede meget vellykket. Oplægsholderne var gode og havde stor forståelse for de studerendes situation. Nogle af dem havde selv prøvet at få lange rækker af jobansøgninger retur med posten. Og omvendt var spørgelysten stor blandt de studerende, siger Grith Thagaard Loft.

Arrangementet endte i Fredags-caféen, hvor alle oplægsholderne gik med for at drikke en øl med de studerende.

lafa

Brug for humanister i erhvervslivet?

Af Peer Jacobsen, konsulent i NIRAS-Konsulenterne, Århus

Ja, ubetinget – JobParat 2003-arrangementet gav lysende og konkrete eksempler herpå, og statistikken og prognoserne bekræfter behovet.

En undersøgelse fra Dansk Handel & Service peger på at virksomhederne regner med at ansætte flere akademikere i de kommende år og at de efterspørger kandidater fra alle typer højere uddannelser, herunder humanister.

Arbejdsmarkedsstyrelsens undersøgelse af akademikernes arbejdsmarked siger, at der op gennem halvfemserne er sket en vækst i antallet af beskæftigede akademikere på mere end 40 %. Stigningen er af samme størrelse for beskæftigelsen af humanister og er størst i den private sektor. Her er antallet af humanister øget med ca. 5000 personer i perioden.

Men samtidig er antallet af dimitterende er steget med ca. 50 %, og væksten her er størst inden for humaniora, og prognosen siger, at der i 2010 vil være et "overudbud" på ca. 7000 humanistiske kandidater.

Hvis man alene ser på de seneste 4 år (1997-2001) er ¾ af alle nye akademikerjobs skabt i den private sektor – og næste ¾ af disse er skabt inden for forretningservice (videnservice) – antalsmæssigt svarer det sidste til flere akademikerjobs, end der i samme periode er nyskabt i den offentlige sektor.

I alt er der i dag godt 20.000 humanistisk uddannede i den private sektor, ca. 7000 kandidater og ca. 13.000 bachelorer (30 % i forretningservice, 25 % i industrien, 21 % i handel og service, resten i andre erhverv).

Så vi taler om et humanist-arbejdsmarked i vækst i den private sektor. Der er på den ene side en positiv prognose for fremtidig beskæftigelse. På den anden side siger prognosen også et overskydende udbud (= arbejdsløshed, hvis man ikke gør noget andet).

Altså skal humanister tænke utraditionelt og alternativt i jobsøgningen. Netop dette er humanister godt opdraget til – via deres studier. Det at tænke i nye vinkler er en af de vigtige humanistiske kompetencer.

Så svaret er fortsat ja!

Konsulent: Humanister er gode til indlevelse

lafa

Konsulent Peer Jacobsen:
Humanister er uundværlige

Humanister kan noget, som jurister og økonomer ikke kan: De er trænedes i at leve sig ind i, hvordan forskellige målgrupper tænker. Men erhvervslivet skal også lære, hvordan de kan bruge humanisterne, mener Århus-konsulent, der optrådte på JobParat-dagen

De tider er for længst ovre, hvor kommercielle virksomheder appellerede til de brede masser, når de ville sælge vaskepulver eller salami. I dag arbejder reklame, marketing og anden kommunikation med meget mere snævre målgrupper. Som konsulent i firmaet NIRAS-konsulenterne i Århus er Peer Jacobsen vant til at arbejde med snævre målgrupper.

–Når vi for eksempel skal lave et kursusforløb for en gruppe ledere fra kommunerne, skal vi ikke blot tænke på, at de repræsenterer offentlige virksomheder. Men vi skal også være bevidste om, at der er kulturforskelle mellem vestjyske og københavnske kommuner. Man har måske nogle forskellige værdier at se tingene ud fra. Når vi tilrettelægger et kursus er forståelsen for sådan nogle forhold meget vigtig, siger Peer Jacobsen.

Goethe og stadsdirektører

Her er de humanistiske kernekompetencer uundværlige, mener han.

–Det er jo i princippet ligegyldigt, om det er Goethes eller stadsdirektørernes univers, man skal forstå. Det er empati, vi har brug for, når man skal forstå en målgruppe. Humanister har gennem deres uddannelse udviklet en høj grad af empati over for andre verdener gennem litteratur, fremmedsprog og historie. Og det bliver der ikke mindre brug for i fremtiden, mener Peer Jacobsen.

Der er områder – som for eksempel inden for konsulent- eller eksporterhvervene – hvor det ikke nytter at lade jurister og økonomer styre for meget.

–Jurister og økonomer er ikke trænedes i den samme følsomhed over for forskellige målgrupper. De arbejder med andre værktøjer. Men humanistens værktøjskasse indeholder især en række metoder til at ”læse” de målgrupper, man henvender sig til, siger Peer Jacobsen.

Han fortæller, at han en overgang arbejdede i Rusland, hvor han meget savnede en kandidat i russisk, som kunne hjælpe ham med sprog og kulturforståelse.

–En stor forståelse for målgruppens univers er nøgle til en effektiv kommunikation, fastslår han.

Opgør med fordomme

Desværre er der mange fordomme mellem humanister og erhvervsliv, som skal

ryddes af vejen, før de to grupper får øjnene op for hinanden, mener Peer Jacobsen.

–Humanisterne tror ikke, at de har noget at tilbyde virksomhederne, og virksomhederne tænker, at en humanist nok vil være alt for teoretisk og ikke praktisk nok.

–Der mangler en incitamentsstruktur på begge sider. Ofte tænker virksomhederne slet ikke i at projektansætte en humanist. For eksempel til at udarbejde et værdigrundlag. Der skal nogle isbrydere til for at åbne øjnene på begge sider, siger Peer Jacobsen.

Han mener, at mange humanister kunne skabe deres egne jobs ved at tilbyde projekter for private og offentlige virksomheder.

–Ofte ligger opgaverne og venter, men det bliver bare ikke gjort, fordi man ikke tænker på at få nogen udefra til at lave det for sig. Hvorfor skal en hjemmeplejeleder selv sidde og bruge tid på at formulere et værdigrundlag for den kommunale ældrepleje i en kommune? Det kunne man få en humanist til at hjælpe med. Men man tænker ikke tanken, siger Peer Jacobsen.

Og hvis man nu ikke har lært noget om, hvad et værdigrundlag er for noget?

–Så tag et enkeltfag på Handelshøjskolen. Det ligger 500 meter fra universitetet, påpeger Peer Jacobsen.

lafa

Studerende bag tværfaglig virksomhedsdag

Den humanistiske studenterforening SAIS stod 7. november bag en IT-relateret virksomhedsdag i et sjældent samarbejde med en naturvidenskabelig partner, Erhvervskontakten på Naturvidenskab (EKNA). Sidste gang virksomhedsdagen blev afholdt førte det til jobkontrakter for flere studerende

For anden gang var Sammen slutningen af Informationsvidenskabsstuderende (SAIS) med til at arrangere en virksomhedsdag på tværs af fag og fakulteter. I foråret arrangerede SAIS og EKNA deres første fælles virksomhedsdag. Og det med så stor succes at det måtte gentages.

–Virksomhedsdagen i foråret førte direkte til mindst 8-9 ansættelser. Der kan være flere, for de 8-9 stykker er bare dem jeg kender til, fortæller således Sune Kristensen der studerer Datalogi og er ansat hos EKNA.

Fra Naturvidenskab er det primært datalogistuderende som deltager i virksomhedsdagen, forklarer han.

When you're a stranger

Ifølge Rikke Skovgaard Andersen fra SAIS var det oplagt at studerende fra Datalogi og Informationsvidenskab skulle gå sammen om virksomhedsdagen:

–Vi har forskellige kompetencer, men vi supplerer hinanden godt. Sådan er det i erhvervslivet hvor dataloger og informationsvidenskabere ofte arbejder sammen, og hvorfor skulle det ikke også være tilfældet mens vi studerer, spørger hun.

Groft sagt er forskellen at informationsvidenskaberne er gode til at analysere og formulere sig, mens datalogerne er stærke inden for programmering.

–Men skodderne er ikke vandtætte mellem fagene, og blandt informationsvidenskabere er der også stor interesse for den tekniske, datalogiske side, vurderer Cecilie Blichfeldt fra SAIS.

Torben Nielsen

Hyggelig jobjagt. Studerende fra datalogi og informationsvidenskab mingler på den fælles virksomhedsdag.

Når alt kommer til alt, er forskellene til at overse, mener Sune Kristensen:

–Det er som i sangen af *The Doors*: »People look strange when you're a stranger.« Det er sundt at omgås, og folk virker kun fremmede så længe du ikke forsøger at lære dem at kende. I virkeligheden har vores fag meget at sige hinanden, siger Sune Kristensen.

Til glæde for virksomheden

For alle de virksomheder som blev udvalgt til virksomhedsdagen, spiller IT en væsentlig rolle, ligesom de alle er medlem af Alexandra-Instituttet der sponsorerede virksomhedsdagen. Netop det klare fokus på IT fik i foråret studerende fra Informationsvidenskab til at efterlyse oplæg som var mere rettet mod dem end mod dataloger, husker Rikke Skovgaard Andersen. Men det er ikke lige til for virksomhederne, mener hun:

–Ikke alle virksomheder ved hvad de kan forvente af studerende fra Informationsvidenskab da faget stadig er nyt. Virksomhederne lærer det heldigvis hen ad vejen – blandt andet ved virksomhedsdage! – men for at bøde lidt på sidste års mangel inviterede vi i år også virksomheder som ligefrem er grundlagt af informationsvidenskabere.

Generelt er de virksomheder som inviteres, meget interesserede i at deltage. På virksomhedsdagen får de nemlig chancen

for at møde kommende medarbejdere og det uden at bruge penge på jobannoncer, fortæller Sune Kristensen.

Fælles på Katrinebjerg

Grænsen mellem Datalogi og Informationsvidenskab bliver yderligere blødt op inden for kort tid da Informationsvidenskab ifølge planen skal være endeligt på plads i Katrinebjergs nye lokaler 1. januar 2004. Her kommer Datalogi og Informationsvidenskab til at ligge dør om dør med hinanden, og det vil give store fordele, forventer Cecilie Blichfeldt:

–Ved at høre hjemme på Katrinebjerg vil vi få mulighed for at styrke samarbejdet med studerende fra blandt andet Datalogi. Og for et fag som Informationsvidenskab der rummer studerende og undervisere med interesse lige fra programmering til kommunikation, vil mødet med andre fag næsten altid være givtigt. Tværfaglighed styrker mere end det svækker vores faglige identitet, siger Cecilie Blichfeldt.

Dahg.

Nye karriereveje for akademikere

Med tanke for succes. Direktør Lars Stigel fra Østjysk Innovation a/s holdt 8. september oplæg om »Hvem gider give penge til iværksættere?« på Center for Entrepreneurship.

Det er aldrig for sent at blive iværksætter

Faktisk kan iværksætterånden ikke vækkes for tidligt, mener Birgit Simonsen, leder af Center for Entrepreneurship. Som en direkte forlængelse af barnets kreativitet og nysgerrighed kan iværksætterånden ligefrem kultiveres fra og med folkeskolen, vurderer hun.

På Center for Entrepreneurship giver man folk mod og *drive* – kort sagt iværksætterånd – til en fremtid i det private erhvervsliv. Men også for dem som ikke stiler mod egen virksomhed, er der noget at hente: At få vækket sin iværksætterånd er at se nye muligheder i sin faglighed.

Center for Entrepreneurship blev oprettet i 2001 i samarbejde mellem Århus Kommune, Århus Amt og en række højere- og videregående uddannelsesinstitutioner, herunder Aarhus Universitet. Den overordnede målsætning er at få iværksætterbevidstheden til at sprede sig på uddannelserne.

Barndommens iværksætterånd

På Center for Entrepreneurship lærer man at bruge sin faglighed i virksomheder ved at sparre med centerets konsulenter, ligesom man kan få coaching i fx forhandlingsteknik og momsregnskab. Det er muligheder som mange ledige humanister ifølge Birgit Simonsen benytter sig af. Gennem sparring får de flyttet fokus fra ledighedens tristesse, og ofte åbner mødet med iværksættere med andre bag-

grunde nye muligheder. Birgit Simonsen understreger dog at ledighed ikke er en forudsætning for centerets succes:

–Iværksætterånd er ikke en nødløsning for folk uden arbejde. Det kan den måske være i konkrete tilfælde, men overordnet handler det om at få genoplivet barndommens nysgerrighed og kreativitet og hæve dem til et højere niveau i kraft af faglighed.

Et mål for Center for Entrepreneurship er fra studiestarten at gøre de studerende klar over at kommerciel udnyttelse af idéer er en reel karrieremulighed. Det første skridt i den retning er at indgyde de studerende selvtilid og konkret viden om virksomhedsstart og -drift. For det er ifølge Birgit Simonsen som regel det de mangler.

Iværksættere uden grænser

Karrieren som virksomhedsejer ligger åben for alle højtuddannede, pointerer hun:

–Alle med en videregående uddannelse har muligheder som iværksættere. Og man vil sjældent stå alene med sin faglighed da moderne iværksættere som regel arbejder i netværk eller teams med en varieret faglig sammensætning.

Sådanne teams kan for eksempel opstå ved arrangementerne som Center for Entrepreneurship afholder. Her mødes kommende iværksættere omkring foredrag, workshops og egentlige kurser, og at udbuddet er stort, vidner programmet for oktober måned om: Det bød blandt andet

på »mesterlære«, diskussioner, tværfaglig sparring i centerets sofagrupper og foredrag. Mere *hardcore* virksomhedsviden indeholdt seminaret »Hvad er en forretningsplan, og hvordan laver jeg en?«

Udviklingen kommer nedefra

På trods af de mange tilbud, skal man med Birgit Simonsens ord ikke forvente at få det hele serveret:

–Udbredelsen af iværksætterånden må komme nedefra for virkelig at slå igennem. Det handler jo ikke kun om nye redskaber, men i høj grad om nye holdninger og adfærd.

For at sætte holdningsskiftet i værk har Center for Entrepreneurship oprettet en tænketank bestående af studerende.

–Vi skal være en del af uddannelsesmiljøet, og det forudsætter at vi får respons fra modtagerne.

Og udviklingen går den rette vej. Flere og flere iværksættere henvender sig for at få coaching, deltagelsen i arrangementerne er høj, og hitsene på hjemmesiden er fordoblet fra august til september, siger Birgit Simonsen.

Succeskriteriet skal dog findes et helt andet sted:

–Vores succeskriterium er at folk har et *drive* at fortsætte på når de går herfra. Først og fremmest skal de kunne se mulighederne i deres faglighed og være fyldt med mod til at springe ud i dem.

Dahg.

www.cfe-aarhus.dk

Utraditionelt samarbejde på Europastudier

24 Europastuderende og 29 Kaospilot-studerende bygger bro til erhvervslivet. Sidste år lavede de et projekt for Dansk Industri. I år er kunden PLS Rambøll

Det er noget af en opgave at få 53 studerende fra to vidt forskellige uddannelser til at arbejde sammen om et projekt. Det er ikke desto mindre, hvad 24 studerende fra Europastudier og 29 studerende fra kaospilotuddannelsen i Århus har sat sig for. Med forbillede i et lignende projekt fra sidste år skal de studerende denne gang beskrive europæiske byfornyelsesprojekter for PLS Rambøll.

Set fra universitetet er hensigten at bygge bro til erhvervslivet og lære de studerende at samarbejde med andre faggrupper.

–Vores interesse i det her er klar. Vi ved jo, at langt de fleste studerende skal ud og klare sig på det almindelige arbejdsmarked efter uddannelsen, og så skal de kunne samarbejde med forskellige faggrupper. I denne opgave skal de yderligere finde ud af, hvordan de selv organiserer sig med en projektansvarlig, og i det hele taget finde ud af, hvordan man kører sådan en opgave. De kommer til at fungere som et konsulentfirma, forklarer lektor Lisanne Wilken, der er faglig ansvarlig for Europaprojektet på Europastudier.

Viden og handlekraft

I Mejlgade hos Kaospiloterne er Torsten Due leder for de studerende. Han mener, at samarbejdet er gavnligt for begge parter.

–Når de universitetsstuderende kommer ud på arbejdsmarkedet, er det i høj grad typer som kaospiloterne, de vil komme til at arbejde sammen med. Det er folk, der – sagt meget firkantet – er gode til at handle, men måske ikke altid så gode til at søge tilstrækkelig viden, før de handler. Omvendt er de universitetsstuderende ikke vant til at omsætte deres viden til handling, men er gode til at søge viden. Selvfølgelig er det lidt for stereotyp et

Broer over Europa: Europastuderende arbejder i år sammen med Kaospiloter og PLS Rambøll. Holdet her beskrev sidste år europæisk iværksætterkultur for Dansk Industri.

billede, men der er nok lidt om det, siger Torsten Due.

Han understreger, at projektet ikke på nogen måde er for sjov, selv om det indgår i et uddannelsesforløb. Når han skal forhandle de ydre rammer for projektet på plads med Rambøll, er det ligeså seriøst, som når det er en betalende kunde.

Med autocamper rundt i Europa

Sidste år lavede de tilsvarende årgange af studerende en lignende opgave for Dansk Industri. Projektet gik ud på at beskrive den unge iværksætterkultur i Europa. I et lille halvt år kørte og boede de studerende derfor i fem lejede autocamper, mens de var på research rundt om i Europa.

–Resultatet var fantastisk godt. Og Dansk Industri var også meget begejstrede, da de præsenterede resultatet på et pressemøde i København, fortæller Torsten Due.

De studerende udvalgte 30 nystartede virksomheder, som de beskrev indgående. Det blev til et fyldigt katalog med interviews og billeder.

Fakta

■ Foreløbigt forløber samarbejdet mellem Europastudier og Kaospiloterne over tre år

■ Rambøll lægger kun arbejdskraft, ikke penge, i projektet om byfornyelse

■ Halvdelen af de Europastuderende er selv udlændinge

■ Der er tilrettelagt et særligt eksamensforløb i forbindelse med projektet

lafa

Studerende: Projektet gav selvtillid

Humanister og KaosPiloter supplerer hinanden godt, selv om der er store kulturforskelle.

I grunden er humanister bedre end deres rygte, mener Europastuderende Rikke Bølling-Ladegaard på 29 år. Hun var med i Europaprojektet sidste år, hvor de studerende beskrev den unge europæiske iværksætterkultur for Dansk Industri.

–Vi fandt ud af, at vi kan noget ude i den virkelige verden, siger Rikke Bølling-Ladegaard.

Der kan være langt fra teoretiske modeller og auditorieundervisning på universitetet til konkrete opgaver og selvstyrende grupper på det moderne

arbejdsmarked, mener hun.

–Det gav selvtillid at finde ud af, hvad vi var gode til, og hvordan vi kunne bruge vores faglige værktøjer i forhold til en konkret opgave, siger Rikke Bølling-Ladegaard.

Ideerne skal blomstre

Ud over selvtillid gav arbejdet med projektet og en række generelle erfaringer med gruppeorganisering, projektstyring og samarbejde på tværs af faggrupper.

–Vi fandt hurtigt ud af, at kaospiloterne var bedre end os i idefasen. Men vi var til gengæld bedre til at strukturere ideerne og få dem ned på jorden, siger Rikke Bølling-Ladegaard.

Hun lærte dog også, at man skal lade ideerne blomstre, før man begynder at skyde dem ned. Og især det sidste kan

humanister være slemme til, mener hun.

Rystet sammen

Jesper Rossel på 26 år er med i årets nye Europaprojekt. Han deltager lige nu i den indledende undervisning i organisationsteori, ledelse og projektstyring som hører med til projektet.

Jesper Rossel har hørt meget godt om erfaringerne fra sidste år. Et forbedret studiemiljø er én af dem.

–Jeg tror, det fungerede socialt godt sidste år. Holdet er virkelig blevet rystet sammen. Så én af mine mål med at gå med i projektet i år er også at blive en del af et bedre studiemiljø, siger Jesper Rossel.

lafa

Store forventninger hos Rambøll

I sidste ende er det de danske kommuner, som kan bruge resultaterne af de studerendes arbejde

Konsulent i PLS Rambøll Lotte Nystrup Lund forventer sig meget af samarbejdet med Europastuderende og KaosPiloter.

–For os er det meget interessant at få en så stor gruppe af kvalificerede folk til at arbejde i et halvt år med ét emne. Vi ville aldrig selv kunne afsætte så mange mennesker til én opgave i så lang tid.

–Samtidig tror vi, at sammensætningen af universitetsstuderende og KaosPiloter giver et mere kreativt og overraskende produkt end, hvis vi satte et konsulent-

firma til at gøre det samme, siger Lotte Nystrup Lund, der selv er cand.mag. i idéhistorie og kultur- og samfundsanalytik fra Aarhus Universitet og tidligere ekstern lektor ved Kønsforskning.

Byfornyelse og oplevelsesøkonomi

Rambøll-projektet, som de studerende denne gang kaster sig ud i, handler om byfornyelse i Europa under overskriften "genfortolkning af byens fysiske rum". Kunderne er i sidste ende de danske kommuner.

–Vi får mange henvendelser fra danske kommuner, som ønsker at få ideer og vejledning til, hvordan de skal forny deres bymiljøer for at gøre dem mere attraktive for borgerne, tilflyttere og erhvervsliv,

fortæller Lotte Nystrup Lund.

Alt sammen er det en del af den oplevelsesøkonomi, som er kommet på den politiske dagsorden. Når virksomheder i dag skal vælge at slå sig ned i et område, lægger de vægt på, om der er et spændende kulturmiljø med oplevelsesparker, teatre, biografer osv. Også turister rejser i stigende grad efter kulturelle oplevelser. Derfor er 'oplevelser' blevet en økonomisk faktor på linje med infrastruktur og bade-strande, når kommunerne lægger planer for fremtiden.

–Og her er det så, at vi håber at de studerende kan hente nogle spændende ideer hjem fra Europa, siger Lotte Nystrup Lund.

lafa

Iværksætterboom blandt humanister

Iværksætterkulturen trives ifølge en ny undersøgelse bedst på humaniora og samfundsfag. En ny undersøgelse fra Videnskabsministeriet blandt mere end 2.600 studerende viser overraskende, at der er relativt flere iværksætteraktive blandt de studerende på humaniora og samfundsvidenskab end på de øvrige fakulteter.

–De aktuelle beskæftigelsestal for nyuddannede inden for eksempelvis humaniora har øjensynlig ført til, at de studerende på disse fag i højere grad er indstillet på selv at tage et initiativ. Det er meget positivt, siger Helge Sander.

Alt i alt er det hver tredje studerende ved landets universiteter, der ønsker at blive iværksætter - og hver niende er det allerede under studiet, viser undersøgelsen.

Blandt universiteterne skiller IT-Universitetet sig dog markant ud med en særlig høj andel iværksætteraktive og fik den 26. september prisen som årets iværksætteruniversitet.

Undersøgelsen er den første måling af iværksætterkulturen blandt universitetsstuderende, som Videnskabsministeriet nu vil gennemføre hvert år.

Skriveværksted F04: Skriftlig formidling og akademiske genrer

- Hvilke kriterier der ligger til grund for bedømmelse af dine universitetsopgaver?
- Hvordan argumenterer man?
- Hvilke regler er der for formalia i opgaver?
- Hvordan formidler man sin faglige viden i artikelform?
- Har du redskaber til at håndtere skriveblokeringer?

Har du ikke klare svar parat på alle disse spørgsmål, er dette et forløb for dig – om du læser på 1. år eller er ved at skrive speciale.

På forløbet vil vi arbejde med akademisk skrivning og undersøge, hvad der karakteriserer de akademiske genrer. Vi vil også arbejde med formidling af fagligt stof, fx til tidsskrifter og aviser: hvordan en artikel målrettes, skrives og sælges til publikation.

Forløbet vil veksle mellem værkstedsaktiviteter (øvelser og feedback-grupper), diskussion og holdundervisning.

Max 20 deltager pr. hold. Pladserne fordeles efter først til mølle princippet.

Undervisningstidspunkter:

Hold A: mandage kl. 9 -12

Hold B: onsdage kl. 12 -15

Der vil være enkelte fællesarrangementer, som vil blive afholdt skiftevis på ovenstående tidspunkter.

Undervisningen starter i uge 6 og slutter i uge 20.

Tilmeldingsskema kan hentes på nedenstående web-adresse og skal sendes til Det Humanistiske Fakultet, Bygn. 453, 5., Nobelparken, Jens Chr. Skous Vej 3, 8000 Århus C.

www.hum.au.dk/fak/studier/skrivevaerksted.htm

Tilmeldingsfristen er 22. december 2003

Vejledning for studieledere

Fakultetet har udarbejdet en foreløbig vejledning for studieledernes arbejde og studienævnenes arbejde med kvalitet i uddannelserne. Målet er dog en egentlig jobbeskrivelse, fortæller formanden for Studie- og Uddannelsesudvalget, Hanne Leth Andersen.

www.hum.au.dk/nyheder/2003/030623vejledning.htm

Praktikophold i Tallinn

Praktikplads på Den Kgl.
Danske Ambassade

Den danske ambassade i Tallinn tilbyder en praktikplads i ambassadens handelsafdeling fra 1. august 2004 til 31. januar 2005.

Sagsområder: Deltagelse i udførelsen af en række centrale eksportfremmende opgaver. Besvarelse af forespørgsler fra danske virksomheder om markedsmulighederne i Estland, udarbejdelse af markedsanalyser, sektorrappporter, markedsobservering, kontaktformidling til estiske virksomheder og brancheorganisationer, deltagelse i det regionale eksportarbejde i samarbejde med ambassaderne i Vilnius og Riga, vedligeholdelse af ambassadens hjemmeside.

Sigtet med praktikopholdet: Der er tale om uddannelsespraktik. Praktikopholdet skal bidrage til den studerendes uddannelse og vil blive tilrettelagt på en måde, der vil kunne sikre meritoverførsel, hvis den pågældendes studiested tillader noget sådant. Forventninger til praktikanten:

Ansøgere med handelsmæssig baggrund, fx studerende på SPRØK, HA, Cand.Negot eller lignende linier, vil blive foretrukket, ligesom ansøgere med bachelor-grad fortrækkes. Andre ansøgere med økonomisk uddannelsesbaggrund vil kunne komme i betragtning. Arbejdet er selvstændigt og udadvendt og kræver gode formuleringssevner i dansk og engelsk såvel mundtligt som skriftligt. Interesse for handel og internationalt samarbejde samt godt kendskab til IT-værktøjer på brugerniveau. Kendskab til HTML-programmering en fordel. Praktikvilkår: Der er tale om ulønnet praktik. Praktikanten vil dog modtage et tilskud til diverse udgifter. Tilskuddet udgør 2500 kr. pr. måned (brutto).

Ansøgningsfrist 1. januar 2004.

Ansøgning sendes til Royal Danish Embassy, Att.: Ambassaderåd Kjeld Frandsen, Wismari 5, EE-15047 Tallinn, Estland

Yderligere oplysninger: For yderligere oplysninger henvises til ambassadens hjemmeside www.denmark.ee. Ligeledes er du velkommen til at kontakte Handelsafdelingen nuværende praktikant Lisbeth Pedersen på tlf. 00 372 6 306 408, E-mail lisped@um.dk

Sekretariater i fælles frontløb

Universitetets fem fakultetssekretariater skal udvikle hinanden i projektet "Viden på Tværs". Midlet er øget samarbejde i netværk og systematisk kompetenceudvikling

Ny viden og inspiration i det daglige arbejde er målet på kort sigt for de 70 ansatte på de fem fakultetssekretariater. På længere sigt håber man at opnå "en bedre udnyttelse og udvikling af medarbejdernes kompetencer til gavn for såvel medarbejderne som universitetet".

Det er fakulteterne selv der har taget initiativet til projektet som blev skudt i gang i oktober måned med et kick-off-møde.

–Vi står over for en mængde forandringer på universitetet, både hvad angår teknologi, organisation og ledelse, og det vil helt sikkert ændre vores arbejdsplads, forklarer souschef Birgit Roesen der er Humanioras medlem af projektets styregruppe.

–Vores succeskriterier er at få etableret en synlig og dynamisk netværksorganisation, en tradition for arbejde sammen på tværs og at bane vejen for gode faglige og personlige udviklingsmuligheder.

En dyb tallerken

På alle fem sekretariater er der ansatte som beskæftiger sig med økonomi, med personalespørgsmål, med studieordninger, med ph.d.-studerende, med it osv. osv. De går nu sammen i netværksgrupper for at sammenligne arbejdsformer og

udvikle nye.

–Den ny universitetslov giver os nye opgaver, og der er jo ingen grund til at vi opfinder den dybe tallerken fem gange, siger sekretariatschef Ole Jensen.

Smitter af på institutterne

Samtidig med at Det Humanistiske Fakultetssekretariat øger samarbejdet med de øvrige fakulteter, skal det administrative samarbejde mellem fakultets- og institutsekretariater også forandres, fortæller Ole Jensen:

–Vi vil også internt lave flere arbejds- eller netværksgrupper for sekretærer der beskæftiger sig med specifikke emner, fx personalespørgsmål eller udbygning af webben.

–Vi har hidtil inviteret alle fakultetets sekretærer til halvårslige stormøder, og

"Viden på Tværs" er også diskussioner på tværs. Universitetets fem fakultetssekretariater har taget hul på fremtiden med fælles kompetenceudvikling.

det betyder at der kun er få der kan nå at komme til orde, og det er ikke alle emner der er lige interessante for alle.

–Med de mindre grupper bliver der meget bedre rum til at diskutere stort og småt, siger en forventningsfuld Ole Jensen.

slam

Kulturudveksling om juletræet

Få en udenlandsk studerende med juleaften

Af Tiny Maerschalk
Manager, International Student Centre

"Jeg glæder mig i denne tid, nu falder julesneen hvid, så ved jeg, julen kommer..."

Julen sig nærmer med 7-mile skridt og det er tid til at give familiehyggen en

ekstra tand. Mange af vores udvekslingsstuderende kan se frem til en ensom jul på et koldt kollegieværelse langt fra mor og far.

Så i år har ISC besluttet at give sine medlemmer mulighed for at opleve jul i en dansk familie.

Derfor giver vi dig og din familie chancen for at få besøg af en eller flere udvekslingsstuderende juleaften.

Vi håber at I kan tilbyde vores udvekslingsstuderende en helt almindelig, traditionel dansk jul med havde det måtte indebære hos jer.

Til gengæld får du og din familie et indblik i hvordan jul ellers kan fejres; måske med en sang, kage eller noget helt tredje.

Har du lyst og mulighed for at deltage i vores kulturudveksling eller vil du vide mere, så kontakt ISC.

Venlig hilsen
ISC komiteen
International Student Centre,
Willemoesgade 15D, E-post: ISC@au.dk, tlf. 8942 1798.

Aarhus bedst på nettet

Aarhus Universitets netsted er bedst blandt landets universiteter. Både www.au.dk og Det Humanistiske Fakultets får fire netkroner i årets nationale benchmarking

For tredje år i træk har Det Humanistiske Fakultet fået fire ud af fem netkroner for netstedet www.hum.au.dk. Det er der 17 netsteder inden for universiteternes verden der har fået, herunder Aarhus Universitets centrale netsted, og målfotoet placerer netop www.au.dk i spidsen. Ingen netsteder har i år fået topkarakter på fem netkroner. I 2002 fik Det Samfundsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet som det eneste fem netkroner, men det er i år faldet til tre kroner i karakterbogen.

Ingen af de to fakulteters netsteder har ændret sig væsentligt i det forgangne år, men kravene for at opnå de røde kroner er blevet skærpet.

En række institutter fra Det Humanistiske Fakultet har også haft deres netsteder til bedømmelse og har fået tildelt to eller tre netkroner (se boks).

Bliver endnu bedre

Selv om Aarhus Universitet er årets førerhund, så er universitetet i færd med at lægge hele sit netsted om. Universitetet har netop indkøbt et nyt fælles system, et såkaldt *content management system* (CMS), som skal rumme alle enhedernes netsteder og trække på fælles databaser.

Systemet forventes at være i drift i løbet af foråret.

Kroner til lokale netsteder

Aarhus Universitet
Det Humanistiske Fakultet
IT-Vest
Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet
Inst. for litteraturhistorie
Det Naturvidenskabelige Fakultet AU
Psykologisk Institut, Aarhus Universitet
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet Aarhus Universitet
Center for Internetforskning
Inst. for Informations- og Medievidenskab, AU
Institut for filosofi, Aarhus Universitet
Engelsk Institut, Aarhus Universitet
Center for Nordatlantiske Studier
Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning
Institut for Jysk Sprog- og Kulturforskning

Pæne karakterer til netstederne på Aarhus Universitet. I top ligger universitetets centrale server og Humaniora

Ministerfokus

Vurderingen af netsteder er lavet af projekt "Bedst På Nettet" som selv kalder vurderingen for en screening og ikke en dybdegående evaluering. Standardiseringen betyder blandt andet at Det Humanistiske Fakultet igen i år bliver skoset for ikke at oplyse sine priser.

Vurderingerne har dog alligevel ministerens bevågenhed.

–Forskningsinstitutterne skal være langt bedre til at udnytte internettets muligheder for at komme i dialog med det øvrige samfund. Nettet er et oplagt sted at formidle viden og forskningsresultater og invitere til samarbejde gennem åbenhed, siger videnskabsminister Helge Sander i en kommentar til sommerens evaluering af forskningsinstitutionernes hjemmesider.

Bedst på Nettet
www.bpn.dk

Universiteter og højere læreanstalter

<http://bpn.surveyonline.dk/stat/statlist.jsp?show=1&t=5714&ge=5714&periodID=3>

Projekt Modernisering af Aarhus Universitet på nettet

<http://www.au.dk/info/www/>

Regering: Turbo på e-læring

Regeringen ønsker at øge borgernes uddannelsesmuligheder på internettet. Den mener, at alt for få virksomheder, institutioner og enkeltpersoner bruger e-læring og vil nu sætte turbo på udbredelsen af undervisning på nettet.

Det fremgår af regeringens it- og telepolitiske handlingsplan, "It med omtanke", der sætter fokus på blandt andet e-læring, borgernes it-rettigheder samt vækst i it-branchen og i dansk erhvervsliv generelt.

Handleplanen omfatter blandt andet en rapport om e-læring og en ny hjemmeside samt en særskilt pulje på ti mio. kr. til projekter med e-læring, hvor målgruppen i første række er medarbejderne i de mindre og mellemstore virksomheder og projekter med e-læring i den offentlige sektor.

Handlingsplanen indeholder også en initiativpakke for it-erhvervet, eksempelvis skal branchens forskningsindsats kortlægges for at styrke samarbejdet med de offentlige it-forskningsmiljøer.

10 mio. kr. til nyt dansk iværksætterakademi

Regeringen etablerer et nyt iværksætterakademi og har afsat ti mio. kr. til formålet. Det fremgår af regeringens nye udspil til styrkelse af selvstændigheden og det frie initiativ i Danmark.

–Iværksætterakademiet vil styrke det meget store iværksætterpotentiale, der glædeligvis er blandt universitetsstuderende i Danmark, siger videnskabsminister Helge Sander.

Iværksætterakademiet skal senest være i gang med undervisning og forskning i 2005. Ministeren understreger, at aktiviteterne vil komme iværksætttermiljøet og studerende fra hele landet til gode, blandt andet gennem uddannelsesstilbud over internettet.

Desuden har Videnskabsministeriet igangsat en årlig måling af iværksætterkulturen på landets universiteter. Videnskabsminister Helge Sander kårede den 26. september IT-Universitetet som årets iværksætteruniversitet på baggrund af dette års måling blandt de universitetsstuderende.

Nye e-postkasser

Faste adresser til lokal e-post

Alle studievejledere, institutter, studienavn og fakultetets fælles serviceafdelinger har fået faste e-postkasser i FirstClass. Du behøver altså ikke længere huske på hvem der er studienavnssekretær, HUMavis-redaktør eller studievejleder for at sende dem e-post.

Kend dit præfiks

Til gengæld skal du huske præfikser og forkortelser. Præfikser og forkortelser er nemlig gennemgående i FirstClass og det eneste nødvendige for at sende mails. Skriver man fx til LIT Studievejleder, ender mailen hos studievejlederne på Litteraturhistorie, skriver man til ENG Studievejleder, er det vejlederen på Engelsk der åbner e-posten. Men alle studievejledere hedder "Studievejleder" i FirstClass.

På samme måde kan du finde institutter, institutledere, studieledere og studienavn.

Alle institutter og alle fag har hvert sit præfiks eller forkortelse, fx forkortelsen "IHO" for Institut for Historie og Områdestudier eller præfikset "HIS" for historie. Det betyder at man kan skrive til blandt andet "IHO Institutleder" og "HIS Studienavn".

Feriesikker

Systemet skal være med til at sikre at al e-post bliver læst, også selv om studielederen eller studienavnets sekretær har ferie.

E-postkasserne er ordinære FirstClass-konferencer. Derfor kan man give en kollega eller vikar adgang til at læse og ekspedere e-posten når man er fraværende.

Hjælpelinjen

En enkelt e-postkasse har ikke noget præfiks eller nogen forkortelse. Det er Teknisk Afdelings servicelinje (hotline), som blot hedder "Servicelinjen".

@-mail

Kan man ikke komme til at bruge FirstClass, kan man i stedet skrive til en @-adresse. Disse adresser er nu også lette at gå til, fx har studievejlederen på Historie adressen studievejleder.historie@au.dk, institutlederen samme sted institutleder.iho@au.dk osv. osv.

En oversigt over alle disse adresser kan findes på

www.hum.au.dk/fak/service/faste_epost.htm

Faste e-postkasser i FirstClass¹

Servicelinjen

Edb-hotline, Servicelinjen

HUM Fakultetssekretariatet

E-post til "fakultetet".

Svarer til hum@au.dk

HUMavis

HUMavisens redaktion

HUM Kalender

HUMavisens kalender

HUM Presseomtale

Postkasse for emner til presseomtale

HUM Teknisk Afdeling

Teknisk Afdeling

CFK Center

Center for Kulturforskning

Bibliotekerne

HUM Æstetikbiblioteket

HUM Trøjborgbiblioteket

HUM Ringgadebiblioteket

HUM Sprogbiibliteket

HUM Moesgaardbiblioteket

Institutter

AEST Institut (*Æstetiske Fag*)

ENG Institut (*Engelsk**)

FIL Institut (*Filosofi**)

GERM Institut (*Germansk**)

IDE Institut (*Idehistorie**)

IHO Institut (*Historie og Områdestudier*)

IMV Institut (*Informations- og Medievidenskab*)

JYSK Institut (*Jysk**)

KLA Institut (*Klassisk arkæologi**)

LIN Institut (*Lingvistik**)

MOES Institut (*Forh.ark., middelalderark., etnografi**)

NOR Institut (*Nordisk*)

ROM Institut (*Romansk & Oldtid og Middelalder**)

SEM Center (*Semiotik**)

Disse konferencer bestyres som udgangspunkt af institutsekretæren. Institutterne mærket med en asterix [] bliver nedlagt pr. 1. februar 2004 og derefter afløst af nye institutnavne – også i FirstClass. Vi bringer en opdateret oversigt i avisens februar-nummer.*

Institutledere

Hedder det samme som institutter, blot "Institutleder", altså fx "AEST Institutleder" eller "ENG Institutleder".

Undtagelserne: "SEM Centerleder" (og "CFK Centerleder")

Disse konferencer bestyres som udgangspunkt af institutlederen

Studieledere, studievejledere og studienavn

E-postkasser for studienavn og studieledere findes med følgende præfikser eller forkortelser: AEK, BRAS, DRA, ENG, ETN, EURO, FARK, FIL, FRA, GERM, HIS, IDE, IND, INF, ITA, KLA, KUN, LIN, LIT, MARK, MED, MUS, NOR, OM, OST, SLA og SPA. OM står for Oldtid & Middelalder (klassisk filologi, græsk og latin), MARK for middelalderarkæologi og KLA for klassisk arkæologi. Der er studievejledere med alle ovennævnte præfikser og forkortelser foruden studievejledere på multimedier ("MM Studievejleder") og uddannelsen i it & organisationer ("ITORG Studievejleder").

Netværk skal hjælpe sprogfagene ud af krise

60 sprogfolk fra landets universiteter var i september samlet i Århus til Sprog- og Kulturnetværkets 2. landsmøde med temaet: "Discipliner og Tværfaglighed i Fremmedsprogsfagene". Årsagen var blandt andet fremmedsprogenes krise

Sprogfagene har ondt i identiteten og må slås for overlevelse på grund af for lille søgning til sproguddannelserne. Lektor Hanne Leth Andersen tøver ikke med at bruge ordet krise.

–På den ene side mærker sprogfagene konsekvensen af den verdensomfattende globaliseringsproces. Nation-staten er ikke længere det naturlige forankringspunkt for sproglig og kulturel identitet. Derfor vakler også sprogfagene legitimering, fordi disse fag jo netop er født af den romantisk-filologiske ideologi. Og så er spørgsmålet hvor studier af fremmedsprog og kultur så skal orientere sig hen?

–På den anden side mærker vi meget konkret på optaget af nye studerende, at der i samfundet en generel tiltro til, at bare man kan klare sig på engelsk, så skal det nok gå alt sammen. Det kan være én af grundene til, at vi får færre nye studerende end tidligere, siger Hanne Leth Andersen.

Konferencen var arrangeret af Hanne Leth Andersen og Leonardo Cecchini fra Romansk og Oldtid & Middelalder. Formålet med konferencen var at præsentere forskningsresultater fra de forskellige arbejdsgrupper som er blevet etableret inden for netværket siden dets etablering i september 2003, men også at diskutere sprogfagene nutid og fremtid.

Pluri-kultur

Hanne Leth Andersen og Leonardo Cecchini er enige om, at netværket kan være med til at opfylde et behov for en bedre og udvidet tværfaglighed mellem sprogfagene genstandsområder (sprog, litteratur og kultur), men også de forskellige sprogfag imellem.

På konferencen kom der flere interessante bud på, hvor sprogfagene i fremtiden skal finde deres begrundelse i samfundet:

–Man kan anlægge et lokalt og globalt – i stedet for et nationalt – perspektiv på sprog- og kulturstudier. I hvert af de sprogområder, vi arbejder med, er det mere reglen end undtagelsen at stærke regionale interesser er i sproglig og kulturel konflikt med nationale interesser, siger Leonardo Cecchini og fortsætter:

–Livet i dag er stadig mere pluri-kulturelt og at beherske den "kulturelle oversættelse" bliver mere og mere nødvendigt. På sprogfagene har vi en stor viden om, hvad der sker, når lokale diskurser mødes med nationale, internationale og globale diskurser, en viden der også i det danske samfund er mere nødvendig end før. I Danmark møder vi jo jævnligt den problemstilling, at forskellige grupper skaber diskurser, der strider imod den nationale selvforståelse, siger Leonardo Cecchini.

Derfor går det ikke at tro, at man kan klare sig med for eksempel engelsk, supplerer Hanne Leth Andersen:

–Der er mange andre sprog og kulturer end den engelske. Og forstår man ikke sproget, vil man aldrig rigtig lære kulturen at kende. Sprog strukturerer verden forskelligt. Sproget er indgangsportalen til kulturen og det er det, der er det unikke ved den sprogbaserede tilgang til kulturstudier og det, der adskiller os fra historikere, antropologer, litteraturhistorikere, sociologer m.m.

lafa

Fakta

Sprog- og Kulturnetværket blev etableret i København i sept. 2003 og består af ca. 100 forskere inden for sprogfag i Danmark.

Netværket har fået 900.000 kroner af Statens Humanistiske Forskningsråd fordelt over tre år.

Næste konference med temaet "Sproglig konstruktion af kulturel identitet" vil blive holdt ved Syddansk Universitet i september 2004. I marts 2004 holdes en konference om kulturel oversættelse med deltagelse af Susan Bassnett fra University of Warwick.

Yderligere forskningsgrupper/ arbejdsgrupper inden for netværkets ramme:

- Subjektivitet & Erfaring
- Kulturel identitet og sprog i Renæssance
- Sproglig og kulturel læring
- Global, national, lokal i forhold i forhold til sprogfagene
- "Oral History": Fortælling og narrativitet
- Litteraturhistorie mellem sprog og kultur
- Stil og virkelighed
- Pragmatik

Der er oprettet en hjemmeside med debatforum og en mailingliste

www.staff.hum.ku.dk/lauha/Netvaerk/SprogogKultur.htm

www.hum.au.dk/nyheder

Lokalt samarbejde om erhvervslivets historie

Nyt lys på Danmarkshistorien med Center for Erhvervshistorie

En essentiel del af den nyere Danmarks-historie kan nu blive belyst, efter at Center for Erhvervshistorie er blevet oprettet, mener centerets leder Jørgen Fink. Erhvervsarkivet og Aarhus Universitet står bag centeret, og det er et vigtigt eksempel på samarbejde mellem lokale institutioner, siger centerlederen.

Samarbejdet samler kræfterne inden for området, og det styrker forskningen, understreger Jørgen Fink. Han mener også at Center for Erhvervshistorie kan samarbejde med nutidens erhvervsliv omkring kortlægning af virksomhedskultur og -historie.

Jørgen Fink finder det indlysende vigtigt at erhvervslivets historie fortælles:

–Tænk bare på den betydning erhvervslivet og markedskræfterne har haft for det moderne velfærdssamfund! Uden erhvervshistorie ville samtidshistorien mangle noget essentielt, siger han.

Planen er at der på Center for Erhvervshistorie skal forskes inden for områderne markedshistorie, forbrugshistorie, regnskabshistorie, socioøkonomisk netværksdannelse og erhvervsledergenerationer og -profiler.

Og i disse områder er der store potentialer, forklarer Jørgen Fink:

–Regnskaber indeholder fx mange oplysninger som ikke er udnyttet tilstrækkeligt. Det skyldes nok at materialet er omfattende, og at man først skal gøre sig klart hvordan man vil gå til det og bruge det.

Erhvervsliv og lokalsamfund

Centeret vil gerne indgå i et samspil med erhvervslivet, men der er nok grænser for hvor stor nytte erhvervslivet umiddelbart vil kunne drage af forskningen på Center for Erhvervshistorie, vurderer Jørgen Fink:

–Mens vores forskningsfokus er bagudrettet, vil virksomheder typisk efterspørge prognoser. Værdien af den historiske forskning er nok for u håndgribelig til det formål, men den kan dog bidrage til at forstå en virksomheds kultur gennem at analysere dens historie.

Det er hensigten at Center for Erhvervshistorie skal samarbejde med institutioner fra hele landet, men ud fra en solid basis i Århus, fortæller Jørgen Fink. Den lokale forankring er vigtig:

I Erhvervsarkivets samlinger indgår ikke kun skriftligt kildemateriale, men også båndoptagelser, film og fotografier. Erhvervsarkivet har til huse i det tidligere statsbibliotek over for det nye kunstmuseum
Foto: Torben Nielsen

politiske uro omkring landets arkiver. Der var planer fremme om at etablere et storarkiv i Odense, og selv om Erhvervsarkivet i Århus ikke var nævnt i disse planer, så førte de til bekymring for Erhvervsarkivets fremtid; et storarkiv i Odense kunne måske på længere sigt betyde lukning for provinsens andre arkiver, forklarer Jørgen Fink.

–Center for Erhvervshistorie er ligesom Center for Byhistorie, der samarbejder med Den Gamle By, et nyt eksempel på samarbejde mellem universitetet og lokale kulturinstitutioner. Og samarbejdet er vigtigt da det samler lokale kræfter på forskellige områder, og det gør alt andet lige indsatsen stærkere – også på landsplan.

Politisk uro om arkiver

Erhvervsarkivet og Aarhus Universitet har i fællesskab oprettet Center for Erhvervshistorie fordi man ifølge Jørgen Fink forventer at samarbejdet vil kaste gevinster af sig begge veje: For Erhvervsarkivet i form af bedre udnyttelse af samlingerne, for universitetet i form af et bredere udbud af undervisning og forskningsmuligheder. Men aktuelle forhold spillede også ind i dannelsen af centeret:

–Idéen til at oprette Center for Erhvervshistorie fulgte i kølvandet på sidste års

Fremtid afhænger af eksterne sponsorater

Horisonten for Center for Erhvervshistorie er foreløbigt på fem år. Når de er gået, skal der foretages en ekstern evaluering, og på den baggrund afgøres centerets fremtid. Ifølge Jørgen Fink er fem år dog slet ikke nok til at forske området igenem, især ikke da finansieringen endnu lader meget tilbage at ønske:

–Et realistisk mål for de fem år er at centeret fremviser en betydelig aktivitet i forhold til sine midler. Vi har allerede idéer til konkrete forskningsprojekter, men realiseringen af dem afhænger af eksterne sponsorpenge. Kan vi ikke skaffe dem, vil projekterne kun kunne gennemføres i reduceret form.

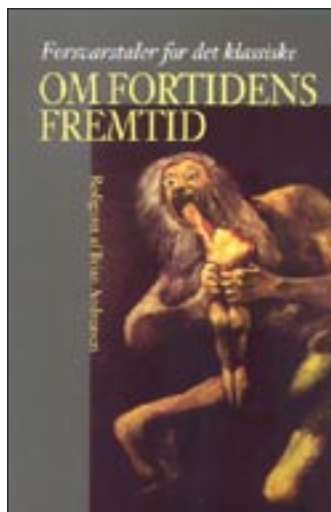
Dahg.

Navlens horisont

Cecilie Eriksen (red.): Det meningsfulde liv

Nogle emner går aldrig af mode, og et af dem er meningen med livet. Det skyldes jo nok at alle mennesker til alle tider konfronteres med det: Hvem har ikke spurgt sig selv om livet er livet værd med alt dets slid og stort besvær? Eller med dets karakter af absurditet? Uanset i hvilken forklædning man møder spørgsmålet, er det dog det samme det handler om: Man ønsker et grundlag at fortsætte på, en idé at tro på. I øjeblikket og igennem et stykke tid har svaret på jagten efter livets mening været forkyndt af 'selvrealiseringsfolket' – med Peter C. Kjergaards betegnelse fra antologien *Det meningsfulde liv* fra Aarhus Universitetsforlag. Selvrealiseringsfolket er en sammensat gruppe bestående af fx erhvervskonsulenter, terapeuter og åndelige vejledere, og alle leder de jagten på meningen i retningen af en selv: Din mening med livet finder du ved at dyrke dig selv. Fælles for bidragene i denne antologi er at denne pegepil mod mening afvises. Som det siges: »Skifter vi ikke fokus fra vores navler til større horisonter, ender vi med at underminere betingelserne for det meningsfulde liv – både for os som enkeltpersoner og som samfund.« I stedet skal vi besinde os på over-individuelle sammenhænge som teologi, sprog, politik, kultur, videnskab, etik, natur og tro. Og på vores nære fællesskaber, fx familien og fritidsinteressen. Antologiens bidragydere er unge forskere og universitetsstuderende.
316 sider. 198 kr. Aarhus Universitetsforlag. 2. oktober 2003.

Død og levende

Brian Andreasen (red.): Forsvarstaler for det klassiske. Om fortidens fremtid

Oldtiden er død og borte, men ikke desto mindre også levende og nærværende. Det er i hvert fald synspunktet som fremføres i denne antologi fra Aarhus Universitetsforlag, og det er spidsformuleret i titlen på Hans Hauges bidrag: *Globalisering er oldtidskundskab*. Meningen med det tilsyneladende paradoks, som antologiens artikler kredser om, er naturligvis at selvom oldtiden ligger langt tilbage i historien, så er den alligevel væsentlig for os som mennesker i dag. Hvor meget der er at hente, antydes af spændvidden i antologiens vifte af artikler der kommer omkring emnerne kunst, arkitektur, litteratur, teater, politik, filosofi, historie, lingvistik, religion og naturvidenskab. Ved således at vise oldtidens brede gennemslagskraft i nutiden er antologien også tænkt som et indlæg i dagens debat om de klassiske fag i gymnasiet. Argumentet er at selvom de klassiske fag måske ikke er umiddelbart nyttige, så byder de dog på megen rig, lær- og visdom. Antologiens tværfaglige profil gør desuden at den henvender sig til den almindeligt oldtidsinteresserede.
304 sider, illustreret. 248 kr. Aarhus Universitetsforlag. 30. september 2003.

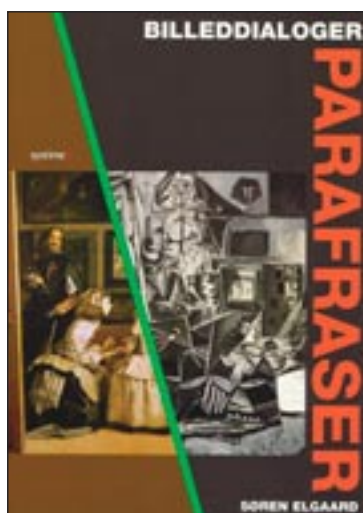
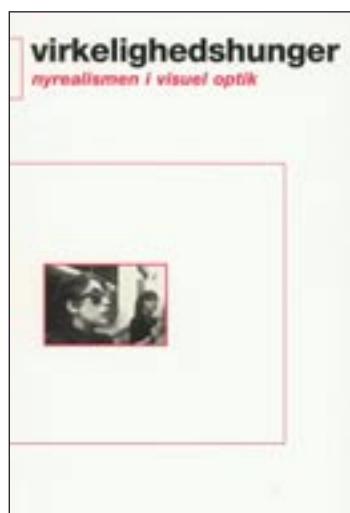

Alternativt virkelighedsbesøg I

Karin Petersen og Mette Sandbye (red.): Virkelighed, virkelighed! Avantgardens realisme

Realismen er nok engang kommet i fokus, og den kaster nu sin skygge så langt at selv dens artikulerede modsætning kan ses i dens lys. Det vidner antologien *virkelighed, virkelighed!* om for emnet er her avantgarden, og selvom avantgarden nok ville i lag med virkeligheden, så ville den for alt i verden ikke spejle den realistisk. Konkret byder antologien på en række nylæsninger af det 20. århundredes avantgarde i realistisk optik. Man får fx at se hvordan Joyce, Godard, ready-mades, russisk installationskunst og tysk snapshotfotografi stiller sig i forhold til begrebet realisme. Det samlende mål med nylæsningerne er at vise at realisme er meget mere end den begrænsede mængde at 1800tals værker som er kanoniseret under betegnelsen 'realisme'. Realisme er, ligesom i øvrigt avantgarde og modernisme, at betragte som en strømning i alle perioder, nogle gange bare mere synlig end ellers. Fx slås der i antologien til lyd for at avantgardens optagethed af hverdagslivet knytter den sammen med realismen. Således er fx Marcel Duchamps WC-kumme, der som bekendt kom på museum og blev (kaldt) kunst, at forstå som realistisk. Og ingen kan da heller være uenig i at Duchamps kumme-kunstværk ligner virkelighedens kummer. Og det er vel realisme?
336 sider, illustreret. Tiderne Skifter. 2003.

Omtaler af bøger og tidsskrifter er skrevet af David Graff, hvor der ikke er angivet anden signatur eller navn

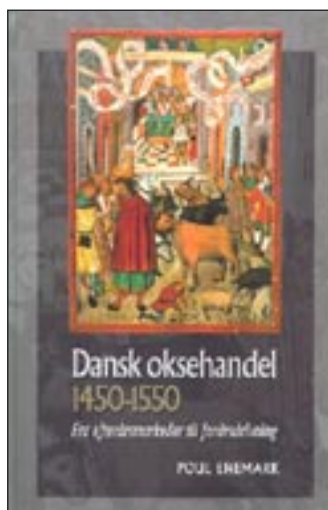

Fornøjelser for Sisyfos

Lars Fr. H. Svendsen: Hvad er filosofi?

Kun en filosofi der sætter vores selvforståelse på spil, er relevant. Med dette polemiske krav om filosofernes engagement i livet sætter Lars Fr. H. Svendsen en skarp dagsorden for sin nyeste bog på dansk. Inden han kommer til at definere hvad filosofi *bør* være, gør han dog ophold ved hvad filosofi *er*. Lars Fr. H. Svendsen giver sig med andre ord i kast med at introducere til filosofiens kernepunkter. Introduktionen udspiller sig i en række sammenligninger. Bogens kapitler bærer således overskrifter som *Filosofi og historie*, *Filosofi og litteratur*, *Filosofi og videnskab* – og endog den altomfattende *Filosofi og ikke-filosofi*. Mod bogens slutning forlader Lars Fr. H. Svendsen det redegørende spor for selv at melde ud: Han diagnosticerer fagfilosofiens elendighed i et kapitel med samme titel og glider i næste kapitel over i at tale om *Filosofiens fortsættelse*. Og var det ikke for den begrænsede tid og papirmængde Lars Fr. H. Svendsen havde til sin rådighed, så ville dette kapitel tilsyneladende fortsætte til evig tid. For som han konkluderer: »Filosofien er principielt uafsluttelig, og den minder på den måde om et sisyfosarbejde. Men når det er bedst, er det et forunderligt tilfredsstillende sisyfosarbejde.« Herefter sætter Lars Fr. H. Svendsen punktum og lader Sisyfos få et pusterum. I sit personlige sisyfosarbejde er Lars Fr. H. Svendsen som sædvanligt let og lodig. Bogen henvender sig til alment interesserede såvel som til grundfagsstuderende inden for fag som filosofi og idéhistorie.

142 sider. 179 kr. Klim. 10. oktober 2003.

Okser ud af historien

Poul Enemark: Dansk Oksehandel 1450 til 1550

Historien er ofte tillokkende netop *fordi* den er historie! Det at der er tale om forsvundet tid, giver nemlig en stor frihed for drømme og fantasier om især heltegerninger og skurkestreger. Andre gange forekommer historien imidlertid at være et lukket rum: man ved nok at noget er foregået, men der er ikke løftet en tilstrækkelig stor flig af tidssløret til at man kan fantasere – eller ligefrem dokumentere. Med sit digre værk i to bind om oksehandel i Danmark fra 1450 til 1550, med undertitlen *Fra efterårsmarkeder til forårsdrivning*, tager Poul Enemark et godt greb i tidssløret og hiver det helt af: Her er et stykke af historien blotlagt, dokumenteret ud fra tusindvis af okseposter fra mere end hundrede hidtil utrykte toldregnskaber. Og hvad finder man så ud af? Jo, man ser at historien langt fra at være nogen fantasi faktisk er ganske virkelig. Det udsnit af befolkningen der i middelalderen beskæftigede sig med oksehandel, udkrystalliserer sig således som hestehandlere, markedsprangere, slagteropkøbere, egentlige købmænd, rådmænd, borgmestre og så videre. Og mange af dem kan endda spores over forløb af 20-30 år. På denne måde bliver historien helt nærværende i sine detaljer om handel og om enkeltpersoners færden.

578 + 420 sider, indbundet og illustreret. 498 kr. Aarhus Universitetsforlag. 30. september 2003.

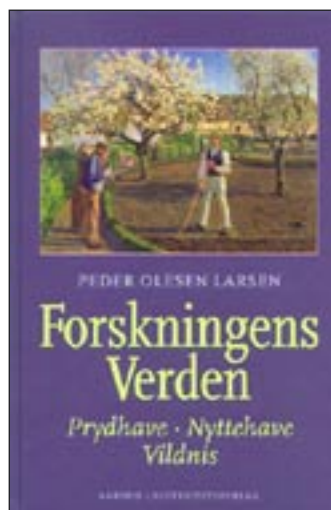

Universitet – hvad nu?

Finn Horn og Henrik Kaare Nielsen (red.): Universitet til tiden?

Det er efterhånden ikke længere nogen nyhed at universiteterne i dette land befinder sig i en veritabel legitimeringskamp. Der peges anklagende på uddannelsesanstalterne, og årsagen er som regel enten påstanden om at ånden fra '68 har lagt sig som et ideologisk åg over forskning og undervisning eller påstanden om at man bekymrer sig for lidt for det samfund der betaler gildet. Sjældent ledsages anklagerne af konstruktive forslag. Pludselig kom forslagene dog væltende i de endelige bestemmelsers bastante form i universitetsloven som blev vedtaget i Folketinget i hast inden sommerferien. Denne lov medfører et radikalt brud med universiteterne som vi kender dem endnu i dag. Godt eller skidt, det vil tiden vise. Selv om – eller i kraft af – at tiden endnu ikke har vist hvad det bliver til, bølger debatten frem og tilbage. Og universitetsforskerne, som ellers beskyldes for esoterisk isolationstrang, er for alvor kommet på banen. Det vidner debatbogen *Universitet til tiden?* om. Her giver ti forfattere, som alle er knyttet til universitetsområdet og er kendt for deres deltagelse i den offentlige debat, bud på hvad det vil sige at skabe et universitet til tiden.

168 sider. 229 kr. Klim. 2. oktober 2003.

Overgartneren inspirerer

Peder Olesen Larsen: Forskningens verden. Prydhave, nyttehave, vildnis

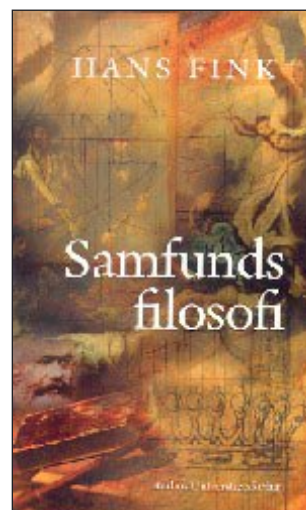
Peder Olesen Larsen har alle gartnerens remedier i brug på dette modige togt ind i forskningen. Ganske store mål sætter han sig, nemlig at give en »fuldstændig beskrivelse af forskningsverdenen«. Henvisningen til gartnerens remedier skyldes metaforikken som Peder Olesen Larsen benytter sig af: Forskningen er en have som haver er flest, anfører han. I haven er der således vildtvoksende og uønskede gevækster, men også skønne blomster og træer, uovertrufne i omfang og soliditet. Metaforerne ligger lige for, tager hinanden ved hånden og gør at man ser forskningen i farverigdom for sig. På afgørende punkter adskiller Peder Olesen Larsen sig dog fra gartneren der plejer sin have med tålmod og glæde over de enkelte dele. Glæden og tålmodet besidder Peder Olesen Larsen måske også, men vigtigere er formålet med hans lugearbejde: Der skal tages fat i meningen med forskningen. For modsat haven er forskningens natur ikke bare at vokse; forskningen skal vokse med formål i bestemte retninger, og for at det kan sikres, må man tage højde for forskerens selvforståelse, forskningsfrihed og pligter. Dertil kommer det økonomiske udbytte af forskningen, forholdet mellem forskning og uddannelse, forskningens selvforvaltning og *peer review*. Og hvorfor er denne ransagelse som gartneren udfører for haven nødvendig? Det er den fordi forskningen skal kunne legitimere sig over for samfundet: »Forskningens verden er en verden, som skal yde«. 382 sider, indbundet. 298 kr. Aarhus Universitetsforlag. 27. august 2003.

No text is an island

Marianne Grove Ditlevsen, Jan Engberg, Peter Kastberg og Martin Nielsen: Sprog på arbejde – kommunikation i faglige tekster

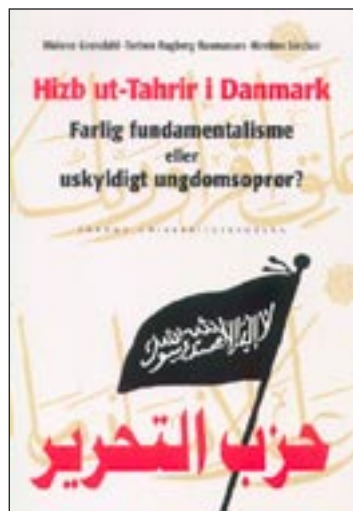
Det er næppe længere nogen hemmelighed at god kommunikation er lige så vigtig for virksomheder, institutioner og organisationer som tekniske produktionsprocesser, juridisk sikring og personalepleje. Man har længe talt om denne dimension som den nye i forskellige arbejdskulturer, og nu begynder der så småt også at komme bøger om emnet. Målet er at udstyre studerende med grundbøger så de kan lære at tage sig af den gode kommunikation. Denne bog henvender sig fx til sprog- og kommunikationsstuderende, både på erhvervssproglige uddannelser og på klassiske cand.mag.-uddannelser. Bogens forfatterteam sætter fagteksten i centrum for alt kommunikationsarbejde, og bogen slår bro mellem det mere traditionelle fagsproglige og det nyere kommunikative perspektiv. Med teksten som omdrejningspunkt udvider den endvidere fænomenet fagkommunikation med tidsvarende facetter: medier, tekstproduktion, aktivering, kommunikationsteori, genremønstre og holistisk analysemodel. Det teoretiske udgangspunkt for bogen er solidt plantet med alle sider i kommunikationssituationens grobund. Som det siges: »Alle tekster er indlejret i unikke socialt-kommunikative situationer, i forskellige genresystemer og i forskellige medieuniversier.« Og dette er blot enkelte af de rodfæstende parametre. *Sprog på arbejde – kommunikation i faglige tekster* giver det overblik der skal til for at højne kvaliteten i kommunikationen – uanset hvilken unik socialt-kommunikativ situation der er tale om. 224 sider. 238 kr. Forlaget Samfundslitteratur. Maj 2003.

Det vestlige samfunds historie

Hans Fink: Samfundsfilosofi

»Målgruppe: Alle, der ønsker et godt overblik over samfundsudviklingen og filosofiens i Vestens historie.« Med disse ord fra pressemeddelelsen, der ledsager 6. udgave af Hans Finks klassiker, *Samfundsfilosofi*, er det vigtigste sagt: Denne bog giver et godt overblik over samfundsudviklingen og filosofiens i Vestens historie! Man kunne måske have udskiftet »ønsker« med »gider gøre en indsats for at få«. For overblikket kommer ikke bare dalende; man må læse bogen. Det er imidlertid heller ingen uoverkommelig opgave: *Samfundsfilosofi* er allerede solgt i over 10.000 eksemplarer, og dens succes er utvivlsomt hjulpet på vej af at være velskrevet, seriøs og lettilgængelig. Det store *vuc* over det vestlige samfunds udvikling begynder i 800-tallets feudalsamfund, herfra går det over kapitalismens opståen, enevælden, den industrielle revolution og frem til det moderne demokrati, ja, helt frem til det nye årtusindes informations- og videnssamfund. Undervejs tages emner som forholdet mellem den enkelte, familien, samfundet og staten under en kærlig behandling som desuden bliver begreber som ejendom, arbejde og frihed til del. Alle de relevante tænkere som fx Aquinas, Bentham og Marx rundes. Og så er 6. udgaven opdateret i forhold til de seneste 10 års samfundsudvikling. 184 sider. 178 kr. Aarhus Universitetsforlag. 12. september 2003.

Muslimerne kommer! ...måske.

Malene Grøndahl, Torben Rugberg Rasmussen og Kirstine Sinclair: Hizb ut-Tahrir i Danmark. Farlig fundamentalisme eller uskyldigt ungdomsoprør?

I slipstrømmen på diverse terrorangreb udført af fundamentalistiske muslimer kommer der sædvanligvis udfald mod den ene eller den anden sammenslutning af muslimer. Anklagen lyder som regel på at de da vist også er ude på at udrydde alle ikke-muslimer – eller i hvert fald at indføre sharia-lovgivning med voldelige midler. Måske er der noget om snakken – måske er der ikke, næppe i alle tilfældene i hvert fald. Med denne bog er vi kommet et skridt nærmere forståelsen af danskernes muslimske yndlingsaversion, Hizb ut-Tahrir. Er de så farlige fundamentalister eller uskyldige ungdomsoprørere? Bogens undertitel mere end antyder at svaret bliver givet, og det gør det da også, men ikke entydigt. Virkeligheden bag er nemlig ikke entydig: På den ene side fastholder Hizb ut-Tahrir en konsekvent ikke-voldelig ideologi, og sådan set er gruppen ufarlig. På den anden side rummer ideologien offensive elementer i forhold til ikke-muslimske samfundsformer, og den fremføres af de toneangivende medlemmer med store talegaver. Og det er vel ikke helt ufarligt? Foruden at kaste et blik i krystalkuglen for at forsøge at forudsige Hizb ut-Tahrirs fremtidige adfærd, præsenteres der i bogen et samlet overblik over Hizb ut-Tahrirs ideologi, struktur, hvervemetoder, pressestrategi, retorik, selvforståelse og historie. Udgangspunktet er Danmark, men bogen rummer udblik til Tyskland, England, Mellemøsten og Centralasien.

272 sider. 248 kr. Aarhus Universitetsforlag. 29. august 2003

Hvem er herre i litteraturlæse-land?

Stefan Iversen og Henrik Skov Nielsen: Litteratur og fortælling

Hvis man ikke lige har hjemme i de professionelle litteraturlæse-land, så har man måske ikke skænket det en tanke at litteraturens fortællere er problematiske størrelser. Har man derimod blot en charterjes kendskab til landet, kan man næppe undgå at have hørt om fortælleren; rygter om den forføriske eller selvudslettende eller løgnagtige eller uvidende eller aflivede fortæller – der findes naturligvis flere varianter – løber stærkt i dette land. Heldigvis er landets beboere så venlige ind imellem at give os besøgende udlændinge indblik i deres underfundige og på paradoksalt vis berigende problemer. En sådan venlighed er denne bog udtryk for. Stefan Iversen og Henrik Skov Nielsen har nemlig påtaget sig at introducere den knap så berejste læser for fortælleteori, og til hjælp har de udstyret bogen med en antologi af litterære tekster hvor man kan se fortæller *in action* (eller *in absentia*). Og som om det ikke var nok, afsluttes hvert af bogens kapitler med opgaver til gruppearbejde, individuel, mundtlig besvarelse, mindre skriftlige øvelser og større, skriftlige hjemmearbejder. Og som om det heller ikke var nok, kan man besøge bogens websted (www.systime.dk/litteraturogfortaelling) og her finde multimediale øvelser, ekstra opgaver, supplerende tekster og henvisninger til billeder og musik samt en kommenteret linksamling og kommenteret bibliografi. Bogen er især sigtet mod undervisning.

168 sider. 187,50 kr. Systime. 2003

Til kunstudstilling for sneblinde

Simon Laumann Jørgensen, Thomas Haunstrup og Esben Jacobsen (red.): Fra verden til navlen. Kunsten i funktion.

»Vi sanser kunsten og mærker at den gør noget ved os. Hvad er det den gør ved os? Det er ikke lige til at afgøre.« Med disse ord indledes pressemeddelelsen for antologien *Fra verden til navlen. Kunsten i funktion*. Mindst en af antologiens bidragydere er dog ikke tvivl, nemlig Ingvar Cronhammar. Han bliver irriteret, mildest talt: »Jeg spørger nogen gange mig selv, hvad de skal til for – disse genstande, vi kaster ud i byens rum efter en strategi, som Dansk Sneblindesamfund sikkert kunne have udtænkt bedre.« Nu ville Ingvar Cronhammar ret beset nok ikke definere disse forhadte genstande som kunst – selv om han har givet sin artikel undertitlen *Om kunst i det offentlige rum*. Undertitlen antyder nok snarere at andre opfatter genstandene som kunst, og Ingvar Cronhammars tilsyneladende uenighed viser hvor diffust antologiens emne, kunst, er. Og foregriber forskelligheden af definitionerne i antologien. Hvor forskellige svarerne end er, kredser de alle om spørgsmål som: Bør kunsten overvejende forholde sig til verden? Bør kunstneren have en bestemt intention om at konfrontere sit publikum og sætte spørgsmålstejn ved værdinormer og moral? Kan vi kræve at kunsten søger at give ny indsigt og vække nye tanker eller skal den spejle det værende? Er kunst særligt god hvis den rækker ud i verden og rammer os som en lussing eller et kærtegn? Eller bør kunsten måske fokusere på sin egen navle og dér finde de rigdomme som verden ikke kan tilføre den? Svarerne er som spørgsmålene mange.

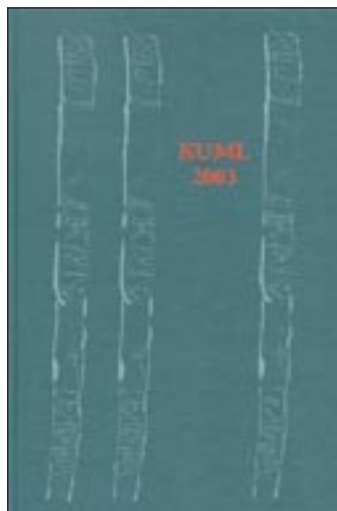
225 sider, illustreret i farver. 175 kr. Forlaget Philosophia. September 2003.

Irsk modernitet

Michael Böss og Eamon Maher: Engaging Modernity. Readings of Irish Politics, Culture and the Literature at the Turn of the Century

Årtusindskiftet markerede ikke at moderniteten nu var kommet til Irland – den havde været der længe – men den markerede at det var tid til at reflektere over de forskellige fronter i modernitetens realitet. Fra i udgangspunktet at have været et landbrugsland, præget af religion og traditioner, er Irland i dag et velstående og verdsligt land. Denne udvikling kan identificeres på mange planer, i mange facetter af Irlands nyere historie, og det vidner denne antologi om. Bidragene stammer fra en konference som blev afholdt på Aarhus Universitet af *European Federation of Centres and Associations of Irish Studies*. Selv om antologien kommer omkring generelle kulturelle problemstillinger så som Irlands forhold til henholdsvis USA og Europa og den irske katolicisme, så er fokus primært litterært. En række artikler lægger således ud fra forfatterskaber som Yeats, Bolger, Chuilleanáin, Rilke, Banville, McDonagh, Heaney og Mahon. Størstedelen af artiklen anvender de litterære analyser som ståsteder for videre udblik til irsk historie og identitet. 234 sider. Veritas. 2003.

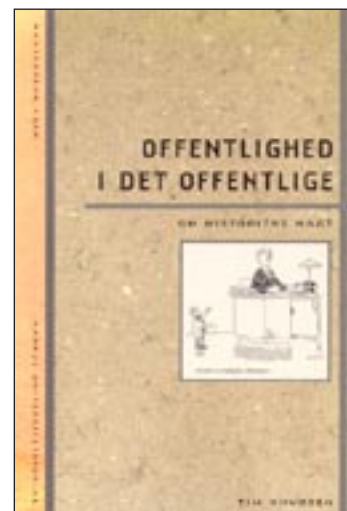

Forfalsket forhistorie

Jesper Laursen (red.): KUML 2003. Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab

»Tilsyneladende findes ingen grænse for den menneskelige opfindsomhed, når det gælder fremstilling af beviser for egen gloriøse oprindelse.« Det man særligt skal bide mærke i i dette citat af Keld Hansen, som indleder Ole Thirup Kastholm Hansens artikel om *Forfalsket forhistorie* i KUML 2003, er ordet »fremstilling«: Vi mennesker har det med at fremstille beviser for egen gloriøse oprindelse, og derved forfalsker vi historien. Nu er det inklusive »vi« nok for meget i denne sammenhæng, for ikke alle forfalsker. Nogle sætter sig endda ligefrem for at afsløre falsknerierne, fx Ole Thirup Kastholm Hansen. Af og til synes det som om falsknerierne først og fremmest er kuriositeter med indtjening som eneste formål. Det gælder fx 'Den forstenede kæmpe fra Car-diff': Denne kæmpe som blev gravet op i staten New York og straks tiltrak sig stor opmærksomhed, var faktisk fremstillet i gips og gravet ned med præcis formålet at skabe opmærksomhed og sælge billetter. Men selv om bagmanden indrømmede dette, fortsatte kæmpen med at spille en rolle. Således mente fx en religionshistoriker flere år efter bagmandens bekendelse at den var en fønikisk guddom med en inskription som kun han kunne tyde. Andre, mere dystre forfalskninger kender man fx fra Nazi-Tyskland hvor hensigten var glorificering af det nordiske folk. Ud over artiklen om *Forfalsket forhistorie* rummer KUML 2003 artikler om arkæologen Vilhelm Christian Boye, Det Historiske Museum i Århus, Ormslev-dyssen, Tobøl-Plougstrup-højgruppen, Centralpladser i romersk jernalder, Raving-broen, Marsk Stigs keramik og middelalderlige kirkeladere i Danmark.

321 sider, illustreret og indbundet. 200 kr. Aarhus Universitetsforlag. 10. oktober 2003

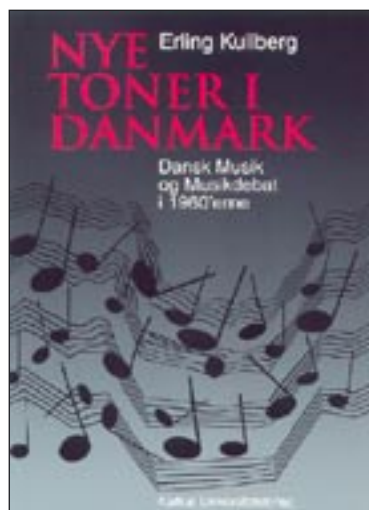

Danmark – et lukket land

Tim Knudsen: Offentlighed i det offentlige. Om historiens magt

En almindelig antagelse blandt danskere er at Danmark i mangt og meget er foregangsland: Vi har det bedste sundhedssystem, den mest solidariske fordeling af skattemidlerne, det mest humane børneoplysningssystem og ikke mindst en stolt tradition for åbenhed og demokrati. Ikke sandt? Når man går nærmere på antagelserne, dukker der imidlertid ikke sjældent ubehagelige overraskelser op, og i Tim Knudsens bog *Offentlighed i det offentlige. Om historiens magt* ser det ligefrem ud til at antagelsen om den stolte tradition for åbenhed og demokrati negeres. »Med os fra enevælden trækker vi en tung tradition for hemmelig forvaltning«, siges det blandt andet. På baggrund af dette historiske faktum spørger Tim Knudsen: »Hvorfor er det offentlige ikke altid offentligt?«. Det ses at spørgsmålet er berettiget idet enevældens tunge tradition sætter sig igennem når danskerne søger indsigt i offentlige institutioners forvaltning og i baggrunden for politiske beslutninger. Hvad sådanne forhold angår, er Danmark ved at blive overhalet af lande som Albanien og Moldavien i åbenhed. Selv EU, hvis bureaukratiske uigennemskuelighed er legendarisk, er på enkelte punkter mere åben. Så hvis vi her i landet vil rose os selv for ypperligt demokratisk sindelag, så må vi i hvert fald nøjes med at fokusere på vores statsform som repræsentativt demokrati. Deltagerdemokrati har vi bestemt ikke, konkluderer Tim Knudsen, professor i offentlig forvaltning ved Københavns Universitet.

138 sider. 148 kr. Aarhus Universitetsforlag. 21. august 2003.

Nye toner i tresserne

Erling Kullberg: Nye toner i Danmark. Dansk Musik og Musikdebat i 1960'erne

»Gøgl, charlataneri og ulyd!« – hed det bl.a. om den ny kompositionsmusik i 60'erne hvor holdninger, normer og levevilkår forandredes med større hast og større radikalitet end før set – ikke mindst i de kunstneriske miljøer i Danmark. Bølgerne i den kulturelle debat gik ofte højt. Perioden fra 1955 til 1965 var tiden hvor velfærdssamfundet blev til, og en tid der bragte afgørende forandringer i det danske ny-musikmiljø. Det var her den internationale modernismes bølger – noget sent, men til gengæld ubønhørligt – brød igennem de ellers velbefæstede danske digere og forårsagede anfægtelse, debat og kampgny. *Nye toner i Danmark* handler i meget høj grad om de tre komponister Ib Nørholm, Per Nørgård og Pelle Gudmundsen-Holmgreen som i et halvt århundrede har stået som den ny danske musiks frontfigurer. I 60'erne var det netop i og omkring deres virksomhed at de nye ting fik betydning. Alle de andre der skrev nyorienteret musik i 60'erne, er dog også med, og der bringes værkbeskrivelser af langt de fleste nyorienterede musikværker fra tiden. *Nye toner i Danmark* ser også nærmere på generelle nye trends i kunsten såsom attituderelativisme, konkretisme og systemkunst og skildrer de ofte ophidsede debatter omkring Fluxus, Statens Kunstfond og Radioens musikpolitik. 290 sider. 298 kr. Aarhus Universitetsforlag. 10. oktober 2003.

Skulpturers dimensioner

Henrik Scheel Andersen og Ole Laursen: Hvad hånden former... – om skulpturarbejde i skole og uddannelse

Hvad hånden former... er nok en grundbog i skulpturarbejde til billedkunststuderende, men dens motivation hører til i de højere, teoretiske luftlag. Det er nemlig udfordringen af den sansmæssige og materielle erfaringer af det fysiske miljørum, volumen og overfladebeskaffenhed fra de todimensionale mediers indtog i billedkunstundervisningen som er anstødsstenen. Det er rimeligt nok, skriver bogens to forfattere, at de elektroniske mediers todimensionale billedkunst er blevet en del af undervisningen. Men de mener at det er afgørende for udviklingen af rumlig intelligens og følsomhed at det rumlige formskabende arbejde stadig prioriteres højt. På finurlig vis er udgivelsen selv en parallel til sidestillingen af det to- og det tredimensionale i billedkunstundervisningen. For udgivelsen rummer ud over bogen (tredimensional) også en (todimensional) hjemmeside (www.systime.dk/hvadhaandenformer) med en stor mængde supplerende billedmateriale. Bogen indeholder en omfattende behandling af skulpturens placering i den billedsproglige praksis, en række opgaver og analyseredskaber, en grundig indføring i relevante skulpturmateriale og deres tekniske anvendelse, en kort skulpturhistorie og et helhedspræget syn på sammenhængen mellem egen skulpturvirkomhed og tilegnelse af skulpturkunstens værker. Målgruppen er enhver som interesserer sig for skulpturarbejde, og særligt dem som underviser i det. 201 sider, illustreret. 250 kr. Systime. 2003.

Hvad er en nation?

Michael Böss: Irland efter hungersnøden. Visioner og virkelighed

Hvad vil det sige at være et folk? Hvad samler en nation? Diskussionen af den slags spørgsmål hjem søger den danske debat i forkledning som 'jagten på danskhed' og varsler måske om at det som søges begrundet, for længst er forsvundet, og at det er dets ophør som fører til spørgsmålet. Måske søger man ikke først og fremmest kernen i nationen for at forstå nationen, men fordi kernen ikke længere er der – hvis den nogensinde var der? Jagten på identitet er imidlertid ikke det (eller de) danske folks privilegium. Også i Irland indtager forsøg på national selvforståelse en central placering, og ifølge Michael Böss, som er lektor på engelsk og leder for Center for Irske Studier, kan de irske bestræbelser ses som en læreproces for andre lande i den multi-etniske nationalstats tidsalder. Siden 1970'erne har irerne bevæget sig frem mod en stadig større erkendelse af hvor kompliceret deres egen historie og deres identitet er – uden at de dog derfor har opgivet forestillingen om at de udgør et folkeligt og kulturelt fællesskab. Irernes fikspunkter for deres eftersøgning at identitetsmæssige holdepunkter i historien er store og voldsomme: den Store Hungersnød i midten af 1800-tallet, over de to dramatiske årtier op til Irlands selvstændighed i 1922 og frem til Langfredagsaftalen i 1998. Især forståelsen af årtierne op til Irlands selvstændighed er afgørende for forståelsen af Irlands historie. Fremstillingen er suppleret med dokumenter, statistikker og billeder. 112 sider, illustreret. Gads Forlag. Historie til tiden. 2002

Almendannende sprogteori

Hans Arndt: **Sproget – Hverdagens mirakel.**

Sproget er et stykke værktøj, det fineste og mest komplicerede vi har. Alligevel håndterer vi det med stor behændighed fordi vi er vokset op med det. Og det er mirakuløst. Med dette synspunkt som udgangspunkt giver Hans Arndt, lektor ved Lingvistik, sig i kast med noget som mange tidligere forsøg har vist, er halsløs gerning: at beskrive sproget i sin helhed, fra lyd, over mening og til sproglig interaktion. Måske er forsøget imidlertid ikke så halsløst denne gang, for Hans Arndts mål er ikke at præsentere nye og epokegørende teorier, men derimod at præsentere sit forskningsfelt på en ikke-polemisk og lettilgængelig måde – så lettilgængelig at selv energiske gymnasieelever skulle kunne klare mosten. Dette mål om at præsentere feltet på en generelt spiselig facon skyldes at udgivelsen falder i serien UNIVERS. Med denne serie håber Aarhus Universitetsforlag at genopvække eller stimulere en tradition for dannelse – bred, tværfaglig indsigt – som kan danne udgangspunkt for kvalificerede diskussioner om samfundsforhold og udviklingen. Og så går det jo ikke at skrive for kontroversielt. Hvert år vil UNIVERS byde på nye titler hvori førende forskere vil præsentere deres forskningsfelt under en bred overskrift. Og vi starter altså med intet mindre end et mirakel – sproget.

304 sider. 198 kr. Aarhus Universitetsforlag. 7. oktober 2003

Landbrug på verdensplan

Jens Christensen: **Forretning og teknologi. Landbrugsmaskinindustrien midt i verden 19.-21. århundrede**

At der var tale om en revolution da traktorerne afløste forspandet og gjorde livet lettere for alverdens bondemænd, er ingen nyhed. Men at den moderne computerteknologi også betød omvæltninger med dimensioner som en revolution for landbruget, er næppe helt så kendt. Det er imidlertid tilfældet hvad Jens Christensen, historiker og lektor ved Informations- og Medievidenskab, dokumenterer i dette omfattende værk. Computerteknologiens indtog i landbruget fra og med 1990'erne er imidlertid slutpunktet i Jens Christensens analyse. Før vi når så langt, er samspillet mellem landbrug og industri gennem de sidste 150 år blevet belyst med særligt fokus på landbrugsmaskinindustrien. Den danske udvikling står i centrum for fremstillingen, men da de forretningsmæssige betingelser for at drive industri – såvel som landbrug – er blevet stadig mere internationale, i dag direkte globale, spiller denne sammenhæng også en vigtig rolle. Bogen er en forretningsanalyse som søger at belyse de skiftende vilkår for at drive virksomhed med landbrugsmaskiner. *Forretning og teknologi* vil derfor være relevant for de strategiske beslutninger som netop i disse år må tages for at begå sig i et globaliseret forretningsmiljø.

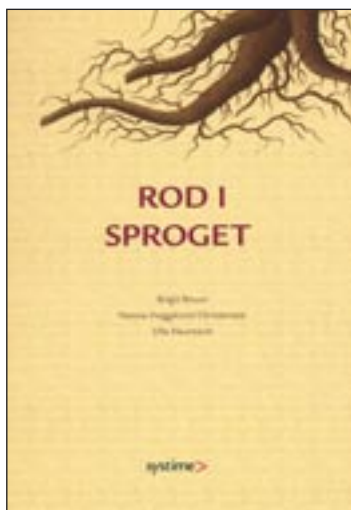
698 sider. 448 kr. Aarhus Universitetsforlag. 10. oktober 2003.

Samtalen som bærende element

Birte Asmuß og Jakob Steensig (red.): Samtalen på arbejde – konversationsanalyse og kompetenceudvikling

For mange af de ydelser der udbydes i et servicefokuseret samfund som vores, spiller samtalen en helt afgørende rolle. Rådgivning, salg, møde, undervisning og så videre – i alle sammenhængene er samtalen et bærende element. Antallet af sammenhænge som tager form af samtale, er så talrige at pointerne omkring samtalepraksis stort set er endeløse. I denne antologi fra *Samfundslitteratur* gøres der alligevel et forsøg på at remse de vigtigste op, dog er en betydelig første indsnævring foretaget: Antologien fokuserer på professionelt brug af samtaler, men den viser overordnet hvordan analyser af samtaler kan bruges til at synliggøre vor kommunikation. Bogen henvender sig derfor til kommunikationsfolk generelt, dvs. til mennesker der arbejder med samtaler som central ingrediens. Både kommunikationspraktikere, fx sundhedspersonale der taler med patienter, undervisere af kommunikationspraktikere og studerende inden for områder som kommunikation, sprog, pædagogik, organisation og management kan have glæde af antologiens artikler. Målgruppen er således bred hvilket også indikeres af titlerne på antologiens fire kapitler: Interaktion og sprogundervisning, Kommunikationstræning, Kommunikation i vejledningssamtaler og Interview og nye udviklinger i medierne. 358 sider. Forlaget Samfundslitteratur. Oktober 2003.

Styr på sprog-rodet

Ulla Naumann, Birgit Bruun og Nanna Heggelund Christensen: Rod i sproget

Traurige undersøgelser af danske folkeskoleelevers pauvre kunnen udi det danske sprog har beredt vejen for små, stramme introduktioner til dansk som denne med den fængende og sjove titel *Rod i sproget*. Titlen er en metafor, og den spiller tydeligvis på to eller tre delvist modsatrettede betydninger: at have rod i sproget kan være som at have rod på sit værelse. Her er uorden, dvs. dårligt sprog. På den anden side kan man slå rod i sproget, dvs. forstå sig selv, sine følelser og tanker ud fra sproget. Her fylder sproget måske næsten for meget. Og endelig kan sproget slå rod i én, dvs. vokse stabilt og sikkert frem i sprogbrugerens mund som et godt og præcist værktøj til at beskrive og handle i virkeligheden. Det er sandsynligvis den første betydnings uorden forfatterne har villet undslippe til fordel for den sidste betydnings sikre værktøj. Og hvordan griber de det så an? Jo, i begyndelsen er alt ved det gamle, idet forfatterne gennemgår ordklasser og sætningsanalyse. Snart holder det traditionelle imidlertid op, og adskillige interaktive påfund dukker for at aktivere læseren eller medarbejderen, som man måske snarere skulle sige, foran computeren. Kapitlerne *Øvelser* og *Rod i litteraturener* er således rent interaktive. Overordnet går bevægelsen fra ordplanet over sætningsplanet og ind i det interaktive med litterære øvelser. Dermed er man faktisk kommet hele vejen fra ordet til litteraturen – og ind i computeren, fristes man til at tilføje. www.systime.dk/rodisproget. 180 kr., dog billigere ved køb af klassesæt (150 kr. eller 75 kr.). Systime. 2003.

Kommunikationen ned fra hylden

Jacob Jørgensen & Stine Windfeld: Kommunikationspolitikker

Det er blevet populært at have en "kommunikationspolitik", men hvordan sikrer man sig at en nok så flot svunget og velklingende politik ikke blot støver til på hylden.

Bogen prøver at give et bud på hvordan man en strategisk kommunikationspolitik kan bruges i praksis, hvordan den bliver gjort til et reelt styringsinstrument.

Som eksempler forklarer forfatterne at den "ofte sete fristil" om at "vi skal være ærlige og troværdige" ikke fungerer, for hvem vil ikke det? I stedet handler det om at skabe ejerskab, fokusere på processen og så se resultaterne pible frem i form af bedre kommunikation i hele den kommunikerende organisation.

En sjettedel af bogen er helliget en case, nemlig kommunikationspolitikken i Københavns Kommune.

slam

Sprog på kryds og tværs

Michael Herslund og Bente Lihn Jensen (red.): Sprog og sprogbeskrivelse

Det er noget af en bedrift at komme rundt om sprogets mange facetter i én bog, selvom bogen er en antologi med flere forfattere og er på 303 sider! Det er imidlertid ikke desto mindre det som her er gjort. Med udgangspunkt i faget 'Sprog på tværs' som er blevet afholdt for studerende på de erhvervssproglige BA-uddannelser på Handelshøjskolen i København, kommer bidragyderne fra det overordnede udblik over 'Sprogvidenskaben, dens retninger og discipliner' over alle sprogets enkeltaspekter: syntaks, semantik og pragmatik samt fonetik og fonologi, morfologi og tekstlingvistik. Metaforen, som forfatterne har valgt til at betegne det vidtforgrænsede emne, sproget, er et træ. Bortset fra at træet kan ses som kundskabens træ, er metaforen anvendelig fordi sproget deler væsentlige karakteristika med et træ: Sprogets enkelte dele forudsætter hinanden lige som træets dele, og træet er ligesom sproget en størrelse som på en gang synes stabilt og uforanderlig, men som dog alligevel aldrig er helt det samme. Alle antologiens bidragydere er ansat på Fakultet for Sprog, Kommunikation og Kultur ved Handelshøjskolen i København.

303 sider. 248 kr. Forlaget Samfundslitteratur. September 2003.

Den humanistiske rytter-tendens

Leslie Fleming og Bruno Ingemann (red.): Faglig formidling – praksis og konsekvenser

På Jura har de paragrafryttere, men på de humanistiske fag har vi ordryttere til overflod. Den humanistiske rytter-tendens er dog klart berettiget i de tilfælde hvor det betyder noget hvad og på hvilket grundlag der siges noget. Et sådant tilfælde er formidling. Ifølge den almindelige opfattelse er formidling ligesom ordrytteri noget humanister kan. Helt fast på ryggraden sidder formidlingsevnen dog nok ikke; i hvert fald viser udgivelsen af antologien *Faglig formidling – praksis og konsekvenser* at der er meget at sige om sagen. I *Faglig formidling – praksis og konsekvenser* tager forfatterne udgangspunkt i at det har betydning hvordan formidling foregår, og de udsætter dermed formidling for den humanistiske dyd at søge og udstille forudsætningerne. Og det er der god grund til. Det er nemlig vigtigt at den faglige formidling forløber så præcist som muligt i et samfund med stadig større vidensproduktion som grundlag for beslutninger. Fx argumenteres der i en af antologiens artikler for at faglig formidling ikke blot er viden og færdigheder; i den faglige formidling kommer også værdier og holdninger til udtryk. Sådanne forhold og deres konsekvenser må den faglige formidler være opmærksom på hvis formidlingen skal holde en acceptabel standard. Og dette og meget mere kan man læse i *Faglig formidling – praksis og konsekvenser* som er delt op i to halvdele: Første del præsenterer formidlingens redskaber og metoder, mens anden del går tæt på begrebet 'faglig formidling' og på formidlingens praksis. 250 sider. 250 kr. Roskilde Universitetsforlag. 2003.

Voksne med ansvar for egen læring

Knud Illeris: Voksenuddannelse og voksenlæring

Titlen på denne bog af Knud Illeris, der er professor i uddannelsesforskning ved RUC, rummer hele bogens kerneproblematik: 'Voksenuddannelse' rummer et andet perspektiv end de voksnes selv, nemlig uddannelsesrettelæggernes, mens 'voksenlæring' udtrykker de voksne elevers eget perspektiv. Hvorfor nu denne forskel? Jo, for de hyppigt anvendte begreber om 'livslang læring' og ansvar for egen læring' placerer den som lærer, i centrum. Omvendt med uddannelse: Det er et næsten stats sanktioneret begreb som anvendes i lovforslag. Med kerneproblematikken indbygget må titlen siges at være velvalgt, for bogen handler netop om forholdet mellem disse to væsensforskellige perspektiver på lærings-/uddannelsessituationen. Det er bogens grundlæggende opfattelse at såvel samfundet som deltagerne på voksenuddannelserne kunne få meget mere ud af de mange ressourcer der anvendes på voksenuddannelse, hvis det virkelig blev erkendt at deltagerne er voksne mennesker der både har krav på og er i stand til at styre deres egen læring. Opfattelsen underbygges bogen igennem og omsættes i en række forslag til konkrete ændringer og fremgangsmåder der spænder fra den overordnede tilrettelæggelse til den daglige praksis.

193 sider. Roskilde Universitetsforlag. Learning Lab Denmark. 2003.

Humanistiske tidsskrifter

En skriftserie debuterer...

Karen Hannah (red.): *Kunstnerisk kvalitet i kulturpolitikken*

Med denne udgivelse debuterer Kulturpolitisk Forskningscenter med skriftserien *Kulturpolitisk forskning og debat* hvorfra de første tre numre omtales i denne udgave af HUMavisen. Kulturpolitisk Forskningscenter driver forskning og udredningsarbejde om kulturpolitiske temaer, og formålet med skriftserien er at udgive tekster der har udspring i, er relevante og stimulerende for den kulturpolitiske forskning og debat. I dette første nummer er indlæg fra et seminar i sommeren 2002 samlet. Seminaret med titlen 'Kunstnerisk kvalitet i en kulturpolitisk kontekst' var arrangeret som led i et forskningsprojekt om udvikling af en evalueringsmodel for såvel teater, dans som musik. At udvikle en sådan model lyder unægtelig som noget af en opgave. Den handler nemlig om at vurdere kunstnerisk kvalitet – og om kunstnerisk kvalitet har der til alle tider været næsten lige så mange bud som der har været kunst at vurdere. Når emnet er blevet særligt presserende nu, skyldes det at det kulturpolitiske fokus i Danmark som i andre lande mere og mere er drejet ind på krav om kvalitet. Dette krav var en anstødssten for seminaret der således blandt andet søgte at give svar på hvordan kravet påvirker kunsten og dens frie udfoldelse, udvikling og utæmmelighed. 92 sider. *Kulturpolitisk forskning og debat 1. Kulturpolitisk Forskningscenter. Dramaturgi. Oktober 2002.*

Den brækkede armslængdes princip

Jørn Langsted: *Kunstrådet*

Fra og med i år står det danske Kunstråd for at uddele støtte til teater, musik, litteratur og billedkunst. Oprettelsen af rådet har imidlertid været ombrust, og blandt dem som har rejst særdeles kritiske spørgsmål, er Jørn Langsted, professor fra Dramaturgi. I denne udgivelse, som er den anden i skriftserien *Kulturpolitisk forskning og debat* fra Kulturpolitisk Forskningscenter, er Jørn Langsteds offentlige indlæg samlet. De præsenteres side om side med forskellige kulturministerielle bidrag samt lovforslaget fra januar 2003. At Jørn Langsted ikke er enig i ministeriets beslutninger fremgår klart, fx af følgende uddrag fra *Kulturpolitik med seler, livrem og faldlem eller Det brækkede armslængdes princip* fra december 2002: »I Danmark kan vi bryste os af, at vi fører kulturpolitik ud fra det meget anerkendte princip: Med brækket armslængde. Og det kan vi så gå ud i verden og fortælle om i det internationale samarbejde i de kommende år«. Omvendt er Jørn Langsted tilsyneladende traditionelt set ikke just vellidt blandt politikere. På bagsiden af nærværende udgivelse er daværende kulturminister Jytte Hilden således citeret for følgende domfældelse: »-der er ingen som helst grund til at citere professor Jørn Langsted, der i sit elfenbenstårn på Aarhus Universitet ikke har formået at få noget som helst til at hænge sammen«. 194 sider. *Kulturpolitisk forskning og debat 2. Kulturpolitisk Forskningscenter. Dramaturgi. Oktober 2003.*

Udenlandske armslængder

Charlotte Rørdam Larsen (red.): *Kunstråd*

Det er ikke kun i Danmark at man strides om retten til at fordele pengene til kunsten. I andre lande er striden imidlertid overstået, kunstrådene er oprettet, og det lod sig derfor gøre at hente erfaringer udefra inden det danske kulturministeriums forslag blev gjort til lov. For ikke at lade denne mulighed gå fra sig, blev der d. 28. januar arrangeret en international konference med titlen *Kunstråd – dansk, nordisk og angelsaksisk* på Aarhus Universitet. Indlæggene kan læses i dette det tredje nummer af skriftserien *Kulturpolitisk forskning og debat* fra Kulturpolitisk Forskningscenter. På konferencen fik den livlige danske debat om strukturen for kunststøtten en kærkommen vitaminindsprøjtning i form af udenlandsk inspiration, kvalifikation og perspektivering af den danske debat. Der var talere med erfaringer fra oprettelse af kunstråd i Finland, Norge, Sverige, Wales, Irland og Nordirland, ligesom der blev aflagt rapport fra nedlæggelsen af Statens Musikråd. Konferencen modtog støtte fra Det Humanistiske Fakultet, Kulturministeriet og Dramaturgi. 90 sider. *Kulturpolitisk forskning og debat 3. Kulturpolitisk Forskningscenter. Dramaturgi. Maj 2003.*

Ledelsen skal deles

Marianne Abrahamsen: *Rektor som forandringsagent*

Gymnasieskolerne står over for store udfordringer når den nye gymnasierreform træder i kraft i 2005. En af disse udfordringer er kravet om øget fagligt samarbejde, og dette samarbejde kan man næppe forvente spænder helt uproblematisk af, forudser Marianne Abrahamsen i dette arbejdsrapport fra Center for Kulturforskning. Hun mener nemlig at gymnasieskolen er karakteriseret ved en meget fagspecialiseret organisation som vil besværliggøre samarbejdet og sætte læ-

ernes faglige identitet i fokus. En anden og meget overordnet udfordring angår rektorernes evner og magt til at optræde som det Marianne Abrahamsen kalder forandringsagenter. Med udgangspunkt i ledelsesreformen fra 1999 undersøger Marianne Abrahamsen om gymnasiet er tilført nok ledelseskraft til de ændringer som med gymnasierreformen er i vente, og hendes konklusion er tvivlende: »Skal ledelsen have mere ledelseskraft – i ordets bredeste betydning – i forbindelse

med forandringer, duer det ikke, at den reelt kun er koblet til én person. Det skal udvikles til en proces, hvor hele ledelsen og ledede deltager, og hvor ledelse udvikler sig til at være en distribueret funktion med rammesætning af en koordineret udviklingsproces«. 30 sider. *Arbejdsrapport nr. 121 fra Center for Kulturforskning. August 2003.*

Arbejdssikkerhed er social praksis

Lise Hildebrandt-Eriksen: »Vi udøver hele tiden det muliges kunst« En afdækning af sikkerhedens praktiske logik på industrielle arbejdssteder – sikkerhedskulturelle anliggender

Fra tid til anden hører man om en ny opsigtsvækkende arbejdsulykke, og ulykken fører som regel en naturlig selvran-sagelse med sig hos de ansvarlige ledere, både på den konkrete arbejdsplads og hos de politikere som i sidste ende sidder med ansvaret. Arbejdspladsens ledere vil spørge sig selv om man kunne have gjort noget for at undgå ulykken eller ej, og politikerne vil overveje strammere regler for arbejdssikkerhed. Men hvad tænker industriens arbejdere selv om risikoen er forbundet med deres arbejde? Intet synes mere nærliggende for at svare på dette spørgsmål end at gå ud blandt arbejderne i deres hverdag og spørge dem, og det er lige netop hvad Lise Hildebrandt-Eriksen har gjort som baggrund for dette arbejds-papir fra Center for Kulturforskning. Seks måneders feltstudium i fabriks-haller hos to større danske industrivirksomheder antyder at både vaner og kontekster spiller store roller for en arbejders vurdering af risici i forbindelse med arbejdet og for viljen til at tilstræbe sikkerhed. Og at arbejdssikkerhed er en social praksis der udøves i en relation mellem industriarbejdere, teknologi og ekspertviden. Lise Hildebrandt-Eriksen har analyseret industriarbejdernes opfattelse af arbejdssikkerhed inden for kategorierne: 'Subjektiv immunitet', 'risikoaccept', 'skyld og ansvar' og 'sikkerhedszoner som risikokontrol'.

36 sider. *Arbejdspapir nr. 122 fra Center for Kulturforskning*. September 2003.

Med sværd eller pen

ΑΓΟΡΑ nr. 3, 2003. Fagblad for Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi

Vurderet fra Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi ser virkeligheden ikke for godt i øjeblikket. Gymnasiereformen truer med udslettelse eller i det mindste alvorlige tab, men fagbladet ΑΓΟΡΑ tager udfordringen op i dette nummer, dels ved at give politikerne svar på tiltale og dels ved at holde traditionen i hævd gennem faglige artikler. I den første kategori slår Simon Laursen fra Ribe Katedralskole tonen an ved at konstatere at det ikke bare er de klassiske fag som rammes af gymnasiereformen. Det er »hele den humanistiske dimension af gymnasiet«, de »meget bløde og de meget hårde humanistiske fag«, som har betalt for reformens fokusskred hen imod et mere natur- og samfundsvidenskabeligt gymnasium. Alle håb er dog tilsyneladende ikke ude; i hvert fald kan Søren Hindsholm fortælle at et fag i almen sproglære er på tegnebrættet, og her kan latinlærerne sandsynligvis finde bestilling. Faget i almen sproglære vil nok ikke få omfang som det nu bedagede latinforløb, men til gengæld skal alle gymnasieelever igennem det. Så måske ender det hele godt alligevel. ΑΓΟΡΑ holder den faglige fane højt ved at fagrelevante artikler, fx om Asklepiostemplet. Og så opfordrer lederskribenten Thomas Hverring ellers til at man melder sig i kampen for fagets »klassiske bastion« som trues af »gymnasiereformens falanker«: »Træd ind og grib et sværd eller en pen.«

50 sider. *Klassisk Filologi*. 2003.

Kontur på nettet

Kontur nr. 7

Tidsskriftet *Kontur* er denne gang taget en tur på nettet, måske for derigennem at nå ud til alle de dele af verden som nummeret kommer omkring: Europa, USA, Rusland og Japan. Der er ikke noget samlende tema for nummeret der i stedet er en lækkerbiskken sammensat af forskellige artikler. En del af artiklerne er dog forbundet gennem kulturanalyser af aspekter ved moderne informationsteknologier, mens andre er fælles om at kredse om det politiske. En artikel i den første gruppe fortæller at danske unge er med på internetdating i langt højere grad end unge franskmænd, mens en anden artikel forudser talende, læsende, nysgerrige og kreative robotter. Konstruktionen af sådanne robotter er imidlertid ikke kun et spørgsmål om tid: Konstruktionen rejser også dilemmaer om menneskets identitet i forhold til androiderne. I gruppen af artikler med fokus på politik finder man en behandling af forskellen mellem succes og fiasko for højreekstremistiske partier. *Le Pen* har vind i sine franske sejle, mens modstykket, det tyske parti *Die Republikaner*, ikke har fået fodfæste. I en anden artikel med politisk emne undersøges udviklingen af begrebet 'politisk kultur' ud fra Zar Peter den Stores reformer i 1700-tallets Rusland. Der er flere artikler end de her nævnte, og *Kontur* nr. 7 indeholder desuden boganmeldelser. www.hum.au.dk/cek/kontur. Institut for Historie og Områdestudier.

Fakultetets edderkop

CfK-Nyt nr. 44

Fakultetets nye struktur slår efterhånden igennem på alle mulige leder og kanter, og i dette nummer af CfK-Nyt løftes sløret for rollen som Center for Kulturforskning skal varetage i strukturen: Center for Kulturforskning bliver edderkopen i midten af fakultetets brede spindelvæv. Billedet skal dække over de mange forskellige opgaver Center for Kulturforskning får inden for de to overordnede områder service og forskning: Dels skal centeret som hidtil være hotel for forskelligartede projekter, både forestået af udefrakom-

mende forskere og af fakultetets egne, og dels skal centeret stå for en lang række alle tværfakultære serviceaktiviteter. Det samlende formål med disse to ben, edderkoppens bærende, er at skabe aktiviteter på tværs af institutter og forskerskoler. På baggrund af dialoger med fakultetets nye storinstitutter er det fx blevet besluttet at Center for Kulturforskning skal stå for den praktiske og administrative del af afholdelsen af konferencer og seminarer, og at Center for Kulturforskning skal arrangere kurser for ph.d.-studerende i prak-

tiske emner såsom at skrive et ordentlig dansk og universitetspædagogik. *CfK-Nyt* nr. 44 rummer ud over en udførlige præsentation af centerets rolle i fakultetets nye struktur også en række omtaler, en publikationsliste samt sidst men ikke mindst Karsten Hvidtfelt Nielsens indledning til sit disputatsforsvar. *Center for Kulturforskning*. September 2003.

Fortiden digitaliseres

Nyhedsbrev fra Center for Vikingetids- og Middelalderstudier nr. 16, august 2003

Fra Center for Vikingetids- og Middelalderstudier er der nu nyt at høre: I nyhedsbrevet præsenteres efterårets arrangementer, onsdagsseminarer, nyt om navne og lignende. Derudover er der omtaler, fx af to nye tiltag af næsten paradoksal art. De bærer titlerne »Studér middelalder på nettet« og »Projekt til digitalisering af romanske stenarbejder«. Det paradoksale ved disse tiltag er naturligvis den milevide afstand mellem emnet og mediet. I projekt »Studér middelalder på nettet«, som forestås af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, digitaliseres centrale danske tekster fra middelalderen og lægges på internettet i videnskabeligt tilfredsstillende udgaver, og omhyggeligt korrekturlæste afskrifter fra *Gammeldansk Ordbog* skannes ind og bliver tilgængelige. Det andet projekt, »Projekt til digitalisering af romanske stenarbejder«, løber under ledelse af lektor Jens Vellev fra Middelalderarkæologi. Målet er at registrere de stenarbejder som relaterer sig til kirkens huse i de otte middelalderlige danske stifter, og som i dag er vanskelige at få overblik over. Det skal den nye tids smarte teknologi nu afhjælpe, og i første omgang vil en database give mulighed for søgninger i det righoldige, men vanskeligt tilgængelige materiale. 28 sider. Center for Vikingetids- og Middelalderstudier. August 2003.

SFINX nr. 3, 26 årgang (2003)

I det nyeste nummer af SFINX er emnet grækernes ekspansion mod Sortehavets nordlige egne i 500-tallet f.Kr. Ifølge Herodot var der snarere tale om kulturimperialisme end om et kulturmøde: Grækerne opfattede sig selv som klart overlegne de barbariske beboere ved Sortehavets nordlige egne, steppefolket skytherne. Arkæologien giver imidlertid andre svar end Herodot. Ifølge de arkæologiske undersøgelser kom grækerne ikke med brask og bram og næsen i sky og bebyggede sortehavskysterne med marmortempler og lignende. Tværtimod flyttede de ind i halvt nedgravede huse som dem de lokale boede i. Omvendt tog skytherne den græske vin til sig, og de drak den endda af græske kopper! Det ser altså ud til at grækerne ikke kom til den daværende verdens ende – Sortehavets nordlige egne – som erobrere, men som handelsfolk, og i det kulturmødes integreredes begge befolkningsgrupper langsomt i hinanden – selvom det tog tid og ikke var ganske konfliktløst. Der forskes i disse år fra dansk side massivt i Sortehavsområdet og den klassiske oldtid på baggrund af en kæmpe bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond. Ligesom grækerne ikke var enerådende ved Sortehavet, således må de også i SFINX dele herredømmet. Man kan i det nye nummer nemlig også læse om jødiske slavehandlere, om dommedagsfresker i Orvieto fra renæssancen, om purpur-farvningens kulturhistorie, om ny tolkning af minoiske vægmalerier, om arkæologi i kapløb med tiden i Syditalien, om en pludselig afbrydelse af en skrifters arbejde for 3700 år siden. Og meget mere...

36 sider, rigt illustreret. 50 kr. Institut for Klassisk Arkæologi. 2003.

Nyt skrift om medier om kommunikation

Niels Brügger: Theories of Media and Communication – Histories and Relevance

I forlængelse af forskningsprojektet 'Medie- og kommunikationsvidenskabernes teorier – historie og aktualitet' udkommer nu det første nummer i skriftserien 'Skrifter om medie- og kommunikationsteori'. Niels Brügger fra Informations- og Medievidenskab er leder af forskningsprojektet, og han er ligeledes forfatter af dette det første nummer i skriftserien. I nummeret beskriver han projektet – dets formål, tilgange og problemstillinger – ligesom han overvejer i hvor høj grad man kan definere projektets emne, medie- og kommunikationsteori. Grundlæggende kan medie- og kommunikationsteori defineres bredt som teorier der involverer et bevidst formuleret begreb om medie- og kommunikation, og som forudsætter at medie- og kommunikation er reelle fænomener, tilgængelige for undersøgelse. Målet med forskningsprojektet, og dermed også med dette første nummer i skriftserien, er dels at opprioritere det medie- og kommunikationsteoretiske felt som et selvstændigt felt inden for medie- og kommunikationsvidenskabernes. Og dels at bidrage til udviklingen af medie- og kommunikationsteorier med særligt fokus på de nyeste medier samt disses samspil med eksisterende medier.

22 sider. Gratis (mct_papers@imv.au.dk eller www.medieteori.dk). 28. oktober 2003.

Virksomheder forsker mere

Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde. Forskningsstatistik 2001

Hvor der forskes, der vindes! Dette kunne tilsyneladende være sloganet for det danske erhvervslivs offensive indstilling over for anvendeligheden af forskning og udviklingsarbejde. I hvert fald hvis den stadig mere offensive indstilling svarer til en stadigt stigende indtjening. At der ikke behøver herske tvivl om indstillingen vidner den seneste statistik fra Analyseinstitut for Forskning om (www.afsk.au.dk/Publikationer.htm). Heri noterer man sig nemlig fremgang over en bred front: Virksomhedernes køb af forskning og udviklingsarbejde hos andre virksomheder og forskningsinstitutioner er næsten fordob-

let fra 1999 til 2001. Internationalt betyder erhvervslivets interesse for forskning og udviklingsarbejde at dansk erhvervsliv har hævet sig over gennemsnittet blandt EU-landene. Dog er der stadig et stykke vej op til det niveau som lande som Sverige, Finland, Tyskland, USA og Japan har lagt. I regionalt perspektiv markerer hovedstadsområdet sig stærkest ved at sidde på 62% af forsknings- og udviklingsarbejdet. Men Østjylland er fremhævet i statistikken fra Analyseinstitut for Forskning idet østjyderne pr. 2001 nu står for 10% af landets forskning og udviklingsarbejde. På virksomhedsniveau kan man konsta-

tere at det er få, store virksomheder der dominerer erhvervslivets forskning. De 25 mest forskende virksomheder står således for en tredjedel af erhvervslivets samlede forskningsudgifter. Men det er dog de små og mellemstore virksomheder som tegner sig for den største stigning i udgifterne til forskning og udviklingsarbejde fra 1999 til 2001. De har haft en årlig vækst på 30 %.

175 sider. 150 kr. Kan rekvireres hos Analyseinstitut for Forskning (www.afsk.au.dk). September 2003.

Kalender

November

Forelæsning

onsdag, 26. november 2003 kl. 14:15–16:00

Danmarks runesten – hvad var deres budskab?

Ph.d.-stipendiat Gunhild Øby Nielsen, Afdeling for Middelalderarkæologi.

Foredraget er et af Middelalderarkæologis onsdagsseminarer.

Gratis adgang

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Afdeling for Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 4200. Lokale:

Foredragssalen. Moesgård

Studentermenighedsgudstjeneste

onsdag, 26. november 2003 kl. 19:00

Studentermenighedsgudstjeneste

prædikant: forskningsprofessor Niels Henrik Gregersen

Efterfølgende foredraget "Lys bag døden" om nær-døds-oplevelser v. refugiepræst Kirsten Mørch-Nielsen.

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Møllevangskirken.

Møllevangs Allé 49

Forelæsning

torsdag, 27. november 2003 kl. 19:30

Suverænitet, identitet og det nye Europa

Lektor og cand.scient.pol.& mag. Gorm Harste, Institut for Statskundskab

Foredraget vil sætte spørgsmål ved det filosofiske doktrin om selvbestemmelse, der siden oplysningstiden har udgjort rationale i moderne teorier om demokrati. Den tankegang beror på den fejlslutning, der opstod i og med at doktrinen om monarkens suverænitet blev erstattet med doktrinen om folkesuverænitet. Foredraget vil først fortælle om, hvorfor der var tale om en fejlslutning. Fejlslutningen førte til paradoksale konsekvenser i de efterfølgende par hundrede år. Først med EU synes doktrinen om selvbestemmelse at blive erstattet med en maxime om sambestemmelse.

Mere på: www.au.dk/filosofi/FF

Arrangør: Filosofisk Forening.

Sted: Bygning 410. Lokal Arrangør:

Volkmar Engerer, seniorforsker,

Statsbiblioteket Århus.

Åben for: Alle sproginteresserede.

Sted: Bygning Statsbiblioteket

Århus. Lokale: Mødelokale 2. sal.

Universitetsparken

Møde

fredag, 28. november 2003 kl. 20:00

Dagligstuemøde hos studenterpræst Steen Andreassen

Dagligstuemøde hos Steen Andreassen

om "Lys bag døden"

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Præsteboligen.

Blåmejsevej 14

Seminar

fredag, 28. november 2003 kl. 10:15–17:00

Nordens bløde guld - Pels og pelshandel i vikingetid og tidlig middelalder ca. 800-1200 e.Kr.

Formålet med dette seminar er at sætte tværfagligt fokus på pelsjagt, pelshandel og brug af pels i vikingetid og tidlig middelalder. Muligheden for at levere pelsværk af høj kvalitet var en af de vigtigste faktorer, der i vikingetid og middelalder bragte Europas nordligste egne i samspil med mere komplekse samfund. Skriftlige kilder viser os værdsættelsen af pels som handelsvare og i klædedragt i såvel europæisk som mellemøstlig elitekultur. Som arkæologisk genstand er pels til gengæld vanskelig at spore. Derfor ved vi kun lidt om, hvordan pelshandelen påvirkede de nordlige samfund, som havde en mere beskeden skriftkultur. Handelsaspektet selv er belyst af de middelalderlige arabiske geografer. Men ofte er det vanskeligt i disse tekster at afgøre præcist hvilke folk, områder eller perioder, der behandles.

Program:

10:15-10:45 Velkomst/Welcome: Fur in the Viking and early medieval period:

evidence and problems, Søren M.

Sindbæk, Mag.art., Ph.d.-studerende i arkæologi ved Aarhus Universitet

10:45-11:00 Om brug og opfattelse af

pelsværk i dansk middelalder

Else Roesdahl, Litt.D. h.c., professor

i middelalderarkæologi ved Aarhus Universitet

11:00-11:30 Fur-hunting and fur-trade in Scandinavia – cooperation between Saami and Northmen, Inger Zachrisson, fil.doc, docent, Lidingö.

11:35-11:45 Kaffepause

11:45-12:15 Pälsdjursbenen från det vikingatida, Birka Bengt Wigh, fil.dr., palæontolog.

12:20-12:50 Pelsværk og håndværk – en fagmands synspunkt Preben Askbo, oldermænd for buntmagerlauget i Danmark.

13:00-14:00 Frokost

14:00-14:45 Fur Trade and State Formation in Novgorod – Finns, Varangians, and Slavs,

John H. Lind, Dr.phil., Middelaldercenteret, Syddansk Universitet.

14:50-15:20 Abbasid dirhems in the North and Arab written sources: The case for fur-trade

Nadia E. Haupt, B.A., stud.mag. i forhistorisk arkæologi, specialestuderende, Københavns Universitet.

15:20-15:25 Questions & Discussion

15:25-15:40 Kaffepause

15:40-16:20 Islamic trade networks and exchange mechanisms: material evidence for interregional contacts in the Abbasid Period, Alan Walmsley PhD MA (Hons), Ass.Prof. in Islamic Art & Archaeology, Copenhagen Univ.

16:30-17:00 Opsummering, Diskussion og Afrunding, Opsummering v. Søren M. Sindbæk

17:00-18:00 Reception

19:00- Middag for oplægsholdere Seminarstøttes økonomisk af Aarhus universitets 75-års jubilæumsfond.

Nærmere information:

Søren M. Sindbæk (mag.art., ph.d.-stipendiat), Afdeling for Middelalderarkæologi, Tlf.: 89 42 46 50, e-post:

farksms@hum.ku.dk

Arrangør: Center for Vikingetids- og Middelalder-studier.

Sted: Lokale: Foredragssalen. Moesgaard

Kalenderen (fortsat)

Årsmøde

lørdag, 29. november 2003 kl. 11:00

Årsmøde i Danmarks Grundforskningsfonds Center for Sortehavsstudier, Mennesker og guder ved Sortehavets kyster.

Program:

11:00-12:00: Pia Guldager Bilde: Velkomst og introduktion, George Hinge:

"Sjælevandring Skythien tur-retur"

12:00-13:00: Frokost

13:00-14:30: Vladimir Stolba: "Bystatens

guder: Parthenos og Herakles", Pia

Guldager Bilde: "Gudens bolig? Templer ved Sortehavet"

14:30-15:00: Kaffe/the

15:00-16:30: Lise Hannestad:

"Hverdagsguder. Terrakottafigurer

fra Sortehavsområdet", Jakob Højte:

"Tempelstater i kongeriget Pontos"

Tilmelding til arrangementet og evt.

frokost (kr. 25 ekskl. drikkevarer) kan

ske til Sine Toft Jensen, 89 42 54 06,

klasstj@hum.au.dk senest 24. november.

Arrangør: Danmarks

Grundforskningsfonds Center for

Sortehavsstudier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 414. Lokale: Auditoriet

(407). Aarhus Universitet

December

Forelæsning

onsdag, 3. december 2003 kl. 14:15

Kedelige billeder - Fotografiets rolle i 60-70' er-avantgarden

Mette Sandbye

Æstetisk onsdagsseminar

Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur

- Tværæstetiske Studier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 584. Lokale: 124.

Langelandsgade 139

Møde

onsdag, 3. december 2003 kl. 19:00

I adventskransens skær – julehygge

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studentermenighedens

Hus. Rødkløvervej 3

Seminar

torsdag, 4. december 2003 kl. 11:00–16:00

Fundraising

Seminar om finansieringsmuligheder under og efter ph.d.-studiet

Program:

11.00 Velkomst ved leder af Dansk

Arkæologisk Forskerskole Lise Hannestad

11.10 Museumsinspektør Søren H.

Andersen, Statens Humanistiske

Forskningsråd

11.50 Professor Torkild Andersen,

Carlsbergfondet

12.30-13.15 Frokost

13.15 Head of Humanities Unit,

Elisabeth Vestergaard, European Science

Foundation

14.00 Professor Niels Hannestad,

Elisabeth Munksgaard Fonden

14.30-15.00 Kaffepause

15.00 Museumsdirektør Niels-Knud

Liebgott, Dronning Margrethe II's

arkæologiske Fond

15.30 Leder af DAF Lise Hannestad,

Andre finansieringsmuligheder

15.45 Afsluttende diskussion

Tilmelding senest 28. november på

89422061 eller klavn@hum.au.dk

Arrangør: Dansk Arkæologisk

Forskerskole.

Sted: Bygning 420. Lokale: Richard

Mortensenstuen.

Studentermenighedsgudstjeneste

søndag, 7. december 2003 kl. 17:00

De Ni Læsninger

Studentermenighedens kor,

Møllevangskirkens kor og organist Ole

Dreyer

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Møllevangskirken.

Møllevangs Allé 49

Forelæsning

onsdag, 10. december 2003 kl. 14:15

Forskelsvendte forestillinger - Omvendt romantik i det tyvende århundrede

Niels Lehmann

Æstetisk onsdagsseminar

Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur

- Tværæstetiske Studier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 584. Lokale: 124.

Langelandsgade 139

Julefest

onsdag, 10. december 2003 kl. 19:00

Julefest med Klezmerduo

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Møllevangskirken.

Møllevangs Allé 49

Ph.d.-forsvar

fredag, 12. december 2003 kl. 13:00–16:00

Papirkroppe

Den litterære fremstilling af kroppen i værker af J. W. von Goethe, Théophile Gautier, George du Maurier og Thomas Mann

Cand.mag. Marianne Raakilde Jespersen

Afhandlingen ligger til gennemsyn på

Afdeling for Kønsforsknings sekretariat,

Nobelparken, bygn. 463, lok. 516.

Arrangør: Historie og Områdestudier,

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 461. Lokale: 561.

Udsigtssalonen på Afdeling for Kønsforskning

Februar 2004

Kollokvium

torsdag, 26. februar 2004 kl. 09:30–16:30

Fortællingens genkomst Nye tilgange til narrativetsbegrebet

Svend Erik Larsen, Afdeling for Litteraturhistorie, Marie-Laure Ryan, USA, Per Aage Brandt, Center for Semiotik.

Deltagelse er gratis, men tilmelding nødvendig. Tilmelding sker hos Annette Gregersen, Institut for Æstetiske Fag, aekag@hum.au.dk, tlf. 89 42 18 18

Mere på: www.cbcom.dk/konferencer2004.htm

Arrangør:

Akademiet for Æstetikfaglig

Forskeruddannelse og Center for Virksomhedskommunikation.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 585. Lokale: Kaserne

Scenen. Langelandsgade 139

Kollokvium

fredag, 27. februar 2004 kl. 10:00–17:00

Fortællingens genkomst

Nye tilgange til

narrativitetsbegrebet

Arrangementets foredragsholdere er: Finn Frandsen, Center for Virksomhedskommunikation, Handelshøjskolen i Århus; Barbara Czarniawska, Handelshøjskolen ved Göteborgs Universitet, Sverige; Frank Austermühl, School of Applied Linguistics and Cultural Studies, Universitetet i Mainz, Tyskland.

Deltagelse er gratis, men tilmelding nødvendig. Tilmelding sker hos Annette Gregersen, Institut for Æstetiske Fag, aekag@hum.au.dk, tlf. 89 42 18 18
Mere på: www.cbcom.dk/konferencer2004.htm

Arrangør: Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse og Center for Virksomhedskommunikation.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Handelshøjskolen i Århus

Navne

Filosofi

Morte Dige, adjunkt, 1.9.2003-31.8.2005

Fakultetssekretariatet

Lars Fahrendorff, journalist, 30 t/uge, 1.10.2003

Forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi, Etnografi og Socialantropologi

Anne Line Dalsgaard, adjunkt, 1.8.2003 - 31.7.2005

Mette Svart Kristiansen, lektor i middelalderarkæologi, ansat 1.8.2003

Jytte Ringtved, lektor, ansat 1.8.2003 - 31.7.2005

Rane Willerslev, adjunkt, 1.1.2004-31.12.2006

Historie og Områdestudier

Zhang Chuns, udenlandsk lektor i kinesisk, forlænget 1.8.2003 - 31.7.2006

Anemone Platz, lektor i japansk, ansat 1.9.2003

Karl-Henrik Lund, amanuensis i Russisk, ansat 1.8.2003 - 31.7.2005

Jørgen Fink, lektor, ansat 1.8.2003 - 31.7.2008

Lisanne Wilken, lektor, ansat 1.8.2003

Alina Wierzbowska, udenlandsk lektor i polsk, forlænget 1.8.2003 - 31.7.2005

Vibeke Henriksen, kontorfunktionær, ansat 1.6.2003

Informations- og Medievidenskab

Helle Mathiasen, lektor, ansat 1.8.2003 - 31.7.2006

Klassisk Arkæologi

Jane Hjarl Petersen, ph.d.-studerende, 1.7.2003-30.6.2006, samfinansieret af Center for Sortehavsstudier og Dansk Arkæologisk Forskerskole

Nordisk

Kristin Ørjasæter, udenlandsk lektor i norsk, ansat 1.8.2003 - 31.7.2006

Romansk og Oldtids- og Middelalderforskning

Marianne Pade, lektor, forlænget 1.2.2004 - 31.1.2006

Pia Hjortlund Pedersen, overassistent, orlov i perioden 1.8.2003 - 31.7.2005

Center for Kulturforskning

Ole Høiris Nielsen, centerleder for CfK 1.7.2003 - 30.6.2007

HUSKAT

Senest tilkomne arrangementer samt rettelser, se kalenderen online på www.hum.au.dk/nyheder/kalender

Udstillinger på Moesgård Museum

Nilen – Ægyptens gave

Indtil 12. april 2004

Etnografien i Århus – to jubilæer

Indtil 31. januar 2004

Illerup Ådal + Grauballemanden

Begge udstillinger indgår i museets permanente udstilling

Afghanistan – bag overskrifterne

Særudstilling

Kom fra Illerup Ådal

DEN RENE FORNUFT 2

Dalg

Ordnung muss sein

På en af Aarhus Universitets Sports ydre forposter har vi fundet dette skilt, som vi her på bagsideredaktionen stadig filosoferer over; »Døren skal holdes lukket og låst, da det er en branddør og flugtvej!«

SET & SKET

Moesgård Bibliotek indviet

Bibliotekar Michael Qvotrup ved indvielsen af fakultetets seneste fællesbibliotek, Moesgård Biblioteket.

Moesgård Fotolab.

Sfinx-fan

Sangeren Erann DD, kendt for sin stemme, hårpragt og funky musik, afslørede 21. oktober over for en smilende Michael Meyerheim i TV2s *Go'morgen Danmark* at han abonnerer på tidsskriftet Sfinx fra Klassisk Arkæologi på Aarhus Universitet.

